

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:39, leidžiasi 7:55

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Gegužio-May 8 d., 1974 m.

Kaina 15c

109

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

HELMUT SCHMIDT UŽIMS BRANDTO VIETA

ARGENTINOS PREZIDENTAS PERON PAKVIESTAS APLANKYTI MASKVĄ

MASKVA. — Didelė, 135 asmenų Argentinos delegacija lankėsi Sovietų Sąjungoje. Delegacijai vadovavo Jose Gelbard, ekonomikos ministeris. Be jo, delegacijoje buvo energijos ministeris, valstybinio banko direktorius, daug parlamento narių, kariuomenės atstovų, darbininkų unijų vadų, biznio vadovų ir 20 žurnalistų. Ministeris Gelbard tris valandas kalbėjosi su Brežnevu, lankėsi pas Podgorną ir Kosyginą. Visus tris sovietų vadus jis apdovanojo aukščiausiu Argentinos ordinu.

Ministeris Gelbard paskelbė spaudos konferencijoje, kad prezidentas Peronas dar šiais metais, greičiausiai, rugsėjo ar spalio mėnesį lankysis Sovietų Sąjungoje. Argentiniečiai buvo Maskvoje labai šiltai priimti. Iki šiol iš Pietų Amerikos prezidentų, neskaitant komunistinės Kubos vadų, Maskvoje lankėsi tik žuvęs Čilės prezidentas Allende Gossens ir Meksikos Echeverria, čia buvęs pernai balandžio mėn.

Stebėtojai mano, kad Sovietų Sąjunga rodo palankumą tokioms P. Amerikos vyriausybės, kurios užmezga santykius su Kuba. Net ir karininkų valdome Peru gavo sovietų ekonominę ir karinę paramą, kai jį pripažino Fidelio Castro vyriausybė.

Argentina, Peronui sugrįžus, pradėjo su Kuba diplomatinis ryšius ir net susipyko su Amerika, kad tą bandė sustabdyti automobilių ir sunkvežimių pardavimą Kubai iš Argentinoje veikiančių Amerikos automobilių bendrovių. Argentinos delegacija Maskvon atvyko išplėsti prekybos ryšius. Ta pačia proga argentiniečiai aplankys Lenkiją ir Čekoslovakiją.

Buenos Aires kairiųjų peronistų laikraštis paskelbė pareiškimą, kuriame sako, kad nežūrint nusivylimą, kairysis sparnas toliau pasilieka peronistų judėjimo eilėse. Radikalūs peronistai nusivylę Perono santykiavimu su konservatyviomis Argentinos grupėmis ir jo atsisakymu vesti Argentiną į "revoliuciją". Peronas aiškiai pasakė gegužės 1-mos kalboje, kad jis revoliucionierius savo partijoje laiko "idiotais, išdavikais ir svetimais pinigais samdomais patsidavėliais".

Senatas neduoda P. Vietnamui lėšų

WASHINGTONAS. — Senatas užvakar 43-38 balsais atmetė gynybos departamento prašymą padidinti 266 mil. dol. suma Pietų Vietnamui teikiama karinė parama. Kovai prieš lėšas vadovavo senatorius Kennedy, kuris aiškino, kad Amerikai pasitraukus iš Vietnamo, reikia keisti buvusią politiką ir nematyti pinigų Vietnamui remti.

Vyriausybė įrodinėjo, kad paramos atėmimas Vietnamui blogai pasibaigtų. Sen. Stennis pareiškė, kad nereikėtų atsukti nugarą kraštui, už kurio laisvę žuvo tiek daug amerikiečių. Parama esanti reikalinga ištikimam sąjungininkui.

Sen. Kennedy atkirto, kad "mes jau pakankamai ilgai klausėmės tokių argumentų".

WASHINGTONAS. — Federalinis teisėjas Sirica davė dar 5 dienas Baltiesiems Rūmams susitarti su specialaus prokuroro Jaworskio įstaiga, dėl jo reikalaujamų pasikalbėjimų juostelių ir kitų dokumentų.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Darbo departamentas paskelbė, kad balandžio mėn. Amerikos bedarbių nuosimtis sumažėjo iki 5%. Illinois bedarbių buvo dar mažiau — 3.9%.

TEL AVIVAS. — Nauju premjeru paskirtas buvęs Izraelio ambasadorius Amerikoje Rabinas paskelbė pareiškimą, kuriame ginasi nesulaukęs jokių įstatymų imdamas už savo kalbas Amerikoje nemažus honorarus. Kalbose Amerikoje, daugiausia žydų organizacijų susirinkimuose, jis aiškina Izraelio poziciją. Ir anksčiau buvę Washingtono Izraelio ambasadoriai imdavę pinigų už savo kalbas. Teisiniai ekspertai jam pasakė, kad už tas pajamas jis neturėtų mokėti Izraeliui pajamų mokesčių.

MONTGAMERY. — Vakar Alabamoje vyko pirminiai demokratų partijos rinkimai, kuriuose kandidavo ir gubernatorius George Wallace. Jis turėjo keturis konkurentus. Buvo laukiamas, kad demokratai išrinktų į Alabamos seimelį visą eilę naujų nerių kandidatų. Šiuo metu 140 narių seimelyje yra tik trys neri.

MIAMI. — Iš Venecuelos į Floridą atskrido britų dainininkas Tom Jones. Jis buvo sulaukytas Venecueloje, nes jo draugas ir sargas David Perry pirmuše reporterį, kuris įžeidė dainininką, pastebėdamas, kad jo balsas pradėjo menkti. Reporteris pasiskundus, Venecuelos valdžia buvo dainininką sulaikiusi, tačiau įsikūšus Britanijos premjerui Wilsonui, jį paleido.

NEW YORKAS. — Kardinalas Josef Mindszenty, buvęs Vengrijos katalikų primas, atvyko į New Yorką, kur jis lanko vengrų parapijas.

NEW YORKAS. — Grupė Amerikos atsargos karių, vadovaujama gen. Mark Clark, šią vasarą planuoja ekskursiją į Europą, kur buvę Penktosios armijos karininkai planuoja aplankyti mūšio laukus: Cassino, Anzio, Romą, Florenciją ir Po upės slėnį. Senas kautynių vietas pamatyti užsirašė apie 200 buvusių tos armijos karininkų.

NEW YORKAS. — Buvęs valstybės prokuroras Ramsey Clark paskelbė, kad jis kaip demokratas kandiduoja į senato vietą iš New Yorko. Jis bandys nugalėti dabartinį senatorių Jacob Javits, kuris vis dar remia prezidentą Nixoną. Clark pareiškė, kad jis nepriims stambių aukų, jos turinčios būti mažesnės negu 100 dol.

WASHINGTONAS. — Senatorius Kennedy pareiškė, kad šiuo metu jis nesirengia kandidatuoti į prezidento vietą. Jis galįs nuomone pakeisti 1975 metų pabaigoje.

Karo invalidai Santa Monica, California, prie savo kėdžių prisirio būres, o vandenyno vėjas sušaukė jiems nemažai energijos, vykstant į invalidų krepšinio rungtynes, kurios žaidžiamos iš jų pačių kėdžių.

PORTUGALIJOS KARINĖ VALDŽIA NESKUBA IŠLAISVINTI KOLONIJŲ

LISABONA. — Vienas svarbiausių Portugalijos karinės valdžios narių, kariuomenės štabo viršininkas gen. Francisco da Gomeš apeliavo į Afrikos kolonijų sukilėlius, ragindamas padėti ginklus ir skelbti karo pailubas. Jis pažadėjo, kad sukilėliai po 13 karo metų, turės progą laisvai dalyvauti politiniuose veiksmuose rengiantis referendumui, kuris nuspręst kolonijų ateitį. Generalas neseniai sugrįžo iš Angolos, kur pakeitė visus kariuomenės ir civilinės valdžios vadus, kurie nenorėjo bendradarbiauti su karine valdžia.

Generolas Costa Gomes atidengė valdžios planus dėl kolonijų ateities. Jis pasakė, kad revoliucijos priešai Angoloje skieda gandus, jog karinė valdžia tuoj pat pasiduos ir be sąlygų apels kolonijas. Ties gandai esą neteisingi. Jis net nežino savo kalboje sukilėlių Afrikos teritorijose reikšmę, sakydamas, kad jų skaičius nedidelis ir jie valdo tik mažą teritorijos dalį.

Karinė Portugalijos valdžia nenori pasiimti sau ant pečių atsakomybės dėl kolonijų klausimo. Jis turis būti išspręstas pačių Portugalijos piliečių, tačiau prieš tai reikia įsteigti demokratines institucijas, sudaryti vyriausybę.

Mozambikoje sekmadienį įvyko didelė baltųjų demonstracija, kuri reikalavo, kad Mozambika liktų Portugalijos dalimi. Baltieji Mozambikos kolonistai, buvę Portugalijos kareiviai, likę gyventi kolonijose, bijo, kad atidavus negrams valdžią, jie neteks savo ūkių, biznių ir kitų pragyvenimo šaltinių. "Mes nenorime kito Alžiro", — šaukė portugalai, prisimindami Prancūzijos Alžiro išlaisvinimą Charles de Gaulle valdymo metu.

Portugalijos komunistų ir socialdemokratų vadai jau pasisakė už kolonijų išlaisvinimą, tačiau karinė valdžia neskuba, ieškodama kompromiso ir politinio sprendimo. Portugalijos komunistų partija esanti geriausiai organizuota iš visų politinių partijų. Diktatūrinė valdžia partiją sustiprino ir tuo, kad ji kiekvieną opozicijos apraišką vadina komunistų darbu.

STRASBURGAS. — Europos Taryba savo pareiškime išreiškia viltį, kad Portugalija įeis į demokratinių Europos valstybių šeimą ir taikiu būdu išspręst savo kolonijų ateitį, pasiremama laisvo apsisprendimo principais.

ŽENEVA. — Pasaulio Bažnyčių taryba paragino Portugalijos karinę valdžią leisti Portugalijos teritorijoms. Afrikoje laisvai apsispręsti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Sovietų šachmatininkų kovos dėl pasaulio čempionato kandidatų eina prie galo. Odesoje buvęs sovietų meistras Tigran Petrosian, pralaimėjęs pirmą, trečią ir penktą partijas prieš Korėnų ir laimėjęs tik ketvirtąją, nusiskundė bloga sveikata ir iš žaidynių pasitraukė. Leningrade B. Spasakis laimėjo prieš Anatolijų Karpovą tik pirmą partiją ir pralaimėjo trečią, šostą ir devintą. Karpovui reikia laimėti dar vieną ir jis įeis į finalines varžybas su Korėnų. Vienas iš jų turės laimėti su amerikiečiu Fischeriu dėl pasaulio čempiono titulo.

● Kipro saloje Kissingerio Gromyko susitikimas užtruko tris val. Po to Gromyka išskrido į Maskvą, o Kissingeris grįžo į Jeruzalę.

● Sen. Hugh Scott, respublikonų vadas senate, pasipiktino perskaitęs Baltųjų Rūmų pasikalbėjimų nuorašus.

● Belfaste policija surado virš 1,000 svarų sprogmenų bombą, kurią spėjo išardyti prieš sprogimą.

● Čikagos meras Daley ligoninėje taisosi po hypoglycemijos atakos. Jo kūne sumažėjo cukraus kiekis, atsirado nuovargis, galvos sukimas. Gydytojai tvirtina, kad meras greit pasitaisy ir galės eiti savo pareigas.

● Amerikos komunistų partijos delegacija lankosi Maskvoje. Delegacijos vadas Gus Hall ilgai tarėsi su Brežnevu.

● Gaisras Hollywoode padarė nuostolių Samuel Goldwyn filmų studijai. Du asmenys buvo sužeisti.

● Šiaurinėje Airijoje du vyrai puolė katalikų grupę, du nušovė ir 7 sužeidė.

Gegužės 19 d. Prancūzijoje įvyks prezidento rinkimai. Francois Mitterand kandiduoja jau trečią kartą ir šį sykį tikisi laimėti su komunistų partijos pagalba.

KANCLERIS W. BRANDT PASITRAUKĖ

BONA. — Pirmadienio vakare aplink pasaulį apskrido žinia, kad Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandtas pasitraukė iš pareigų, prisiimdamas sau visą atsakomybę dėl Rytų Vokietijos šnipų priėmimo į savo kanceliariją. Jis parašė trumpą laišką prezidentui Gustavui Heinemannui, kuris tuo metu buvo Hamburge. Laišką lėktuvu nuvežė Brandto kanceliarijos viršininkas Horst Grabert. Brandtas rekomendavo, kol bus bus išrinktas naujas kancleris, tas pareigas pavesti užsienio reikalų ministeriui Walteriui Scheel.

Derybos su Sirija vyksta toliau

Jeruzalė. — Izraelio parlamente opozicijos partijų nariai apie 40 minučių šaukė ir daužė stalus, reikalaudami, kad vyriausybė tuoj paaiškintų savo planus pasitraukti iš okupuotų Sirijos žemių. Parlamento sesija turėjo būti atidėta kitai dienai. Daug izraelitų bijo, kad vyriausybė padarys per didelių nuolaidų. Gatvėse įvyko daug demonstracijų. Laikraščiuose atsišaukimai įspėja nepasiduoti Amerikos spaudimui ir nesutikti su Kissingerio "pardavimu". Prie premjero įstaigos grupė žydų paskelbė viešą bado streiką. Grupė demonstrantų žygiavo prie Amerikos ambasados Tel Avive.

Vyriausybė įspėjo, kad demonstracijos derybas dėl kariuomenių atitraukimo tik apsunkina. Joms nepadeda ir kovos frontai. Sirija gyrėsi vakar numušusi 4 Izraelio lėktuvus. Izraelis paskelbė, kad numuštas vienas sirų Mig-17 lėktuvas.

Vakar-Nikosijoje, Kipro saloje, tarėsi Kissingeris su sovietų Gromyka. Šiandien Kissingeris vėl skrenda į Damaską su naujais Izraelio pasiūlymais. Ketvirtadienį Kissingeris vėl turėjo pasimatyti su Egipto prezidentu Sadatu, tačiau netikėtai susitikimas su Gromyka gali sumažinti valstybės sekretoriaus skraidymo planus. Jau kalbama, kad šį kartą Sirijos-Izraelio pailubų gal nepavyks įgyvendinti, tuo atveju sekretorius Kissingeris vėl atvyktų už dviejų - trijų savaičių.

"Vaistai blogiau už pačią ligą"

WASHINGTONAS. — Aleksandras Haig, Baltųjų Rūmų štabo viršininkas, pasakė televizijoje, ABC "Issues and Answers" programoje, kad perdėtai tyrinėjant Watergate skandalą, "vaistai gali daugiau pakenkti, negu pati liga".

Aiškinant prasižengimus, pats aiškinimas tampa neteisingas, perdėtas, iškraipas faktus ir padaro daugiau žalos, negu pradinis prasižengimas, pasakė Haig. Atėjo laikas privesti visą šią bylą prie pabaigos ir sprendimo.

Baltųjų Rūmų advokatas James St. Clair dalyvavo NBC programoje "Meet the Press". Jis pasakė, kad prezidentas nenorėjo skelbti savo pasikalbėjimų daugiausia dėl pasekmių, kurios galėjo pakenkti tretiesiems asmenims, prezidentas ne tiek norėjęs ką nors nuslėpti, kiek bandęs apsaugoti kitus, tačiau kai atsirado grėsmė pačiai prezidentūrai, jis nutaręs paskelbti viską.

WASHINGTONAS. — Apie 60 Kongreso narių paskelbė, niekieno neverčiami, savo pernai metų pajamų apyskaitą.

Paskutinis kanclerio Brandto žygis jo pareigose buvo rekomenduoti, kad iš pareigų būtų pašalintas technologijos ministeris dr. Horst Ehmke, kuris priėmė 1969 m. į tarnybą šnipą Guilaume, kai Ehmke buvo kanceliarijos štabo viršininkas.

Vidaus reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher irgi rekomendavo atleisti Ehmke, nenorėdamas, kad kaltė dėl šnipų priėmimo kristų ant vidaus reikalų ministerijos. Genscheris buvo kanclerio Brandto numatytas kandidatas į užsienio reikalų ministerio vietą, nes Walter Scheel, dabartinis ministeris gegužės 15 d. kandidatuoja į prezidento vietą ir, greičiausiai, bus išrinktas.

Socialdemokratų partija jau pritarė Brandto rekomendacijai, kad kancleriu taptų finansų ministeris Helmut Schmidt, 55 metų amžiaus. Parlamentas susirinkęs gegužės 17 d. ir neabejojama, kad patvirtins naują kanclerį.

Brandto pasitraukimas užbaigia jo spalvingą karjerą V. Vokietijos politikoje. Jis toliau liks socialdemokratų partijos pirmininku. Ta partija paskutiniu metu pradėjo prarasti savo turėtą populiarumą, nes vyriausybė buvo kaltinama dėl infliacijos ir dėl naftos stokos. Šiuo metu naftos produktų V. Vokietijai netrūksta, tačiau valdančios partijos vardas visuomenėje nukrito, ką parodė ir visa eilė provincijų rinkimų. Opinijos tyrinėtojai mano, kad tik 30% vokiečių remia socialdemokratų vyriausybės politiką, kada pernai spalio mėn. remėjų nuosimtis buvo 43%.

Sovietai prieš Hesso paleidimą

MASKVA. — Večernaja Moskva laikraštis pasisako prieš Rudolfą Hesso paleidimą iš kalėjimo, kur jis atlieka bausmę už gyvos galvos už karo nusikaltimus. Vakaruoje siūloma jį paleisti, nes jis jau išsėdėjo kalėjime 33 metus ir balandžio 26 d. suėjo 80 metų.

Sovietų komentatorius, išreiškias partijos nuomonę sovietų laikraščiuose, Viktor Majevskis rašo, jog Hesas turi būti pavyzdžiu naujiesiems naciams, kurie jį padarė savo įkvėpimo šaltiniu. Hesas turis iškerti savo atgailos taurę iki paskutinio lašo, nes jis buvęs vienas svarbiausių karo planuotojų ir agresijos vykdytojų. Didžiausias Hesso nusikaltimas buvęs skridimas 1941 metais į Britaniją, kurią jis bandęs prikalbėti sudaryti atskirą taiką su Hitleriu, kad tas galėtų visas jėgas atsukti prieš Sovietų Sąjungą.

NEW DELHI. — Trečiadienį Indijoje turėjo prasidėti 2 milijonų geležinkeliečių streikas. Vyriausybė į svarbesnius mazgus pasiuntė kareivius.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XIJI METAI

NR. 19 (458)

Anita Pakalniškytė —

NAUJAI KYLANČIOJI ŽVAIGŽDĖ

T r p daugelio žymenų, laimėjusi 116 aukso medalių

Dainos ir muzikos menu gražiai besireiškianti Kanados Hamiltono "Sirvintos" tunto skautė Anita Pakalniškytė balandžio 21 d. Chicago Jaunimo centre Margučio radijo ruoštame koncerte atliko keturiolika dainų. Dainavo lietuvių ir kitomis kalbomis lietuvių kompozitorių ir liaudies dainas, o taip pat arijas iš įvairių operčių. Jaunoji dainininkė savo skambiu balsu, romantiška išvaizda, santūria laikysena ir šilta skautiška šypsena laimėjo visų koncerto dalyvių "širdis" ir buvo labai šiltais plojimais įvertinta.

ANITA PAKALNIŠKYTĖ,
Hamiltono Sirvintos tunto skautė, žengianti
solistės keliu.

Sesė Anita, nors tik septyniolikos metų, dainos mene yra labai daug pasiekusi. Būdamas septynerių metų, pradėjo lankyti Hamiltono Karališkąją Konservatoriją, ir jau pirmaisiais studijų metais maža mergytė buvo pakviesta solo giedoti kanadiečių bažnyčioje. Aštuonerių metų būdamas, laimėjo savo klasės varžbas ir savo pirmąjį aukso medalį, kuris paskatino jį tolimesnius siekimus. Įvairiose varžybose ir muzikos bei dainų festivaluose Anita yra laimėjusi 115 aukso medalių, 25 trofėjus ir visą eilę sidabro ir bronzos medalių. Su solo dainomis yra dalyvavusi Hamiltono muzikos televizijos bei Brandford bei Woodstock radijo programose. Jau treji metai, kai solistė reiškiasi Mohawk College Workshop teatre, o 1973 m. Hamiltono teatre dalyvavo "Fiorello" operetės pastatyme. Yra koncertavusi eilėje lietuvių kolonijų.

Be dainos ir muzikos, Anita mėgsta tautinius šokius ir dalyvauja "Gyvataro" tautinių šokių grupėje. Priklauso sporto klubui. Labai mėgsta kankles ir reikiąsi kaip kanklininkė. Patinka skautavimas, galisi, kad dėl mokslo ir kitų įsipareigojimų negali daugiau laiko skirti skautavimui, bet vis dėlto ruošiasi pirmam patyrimui. Mokykloje yra pirmajam mokinių eilei, laimėjusi kelias stipendijas dainos ir muzikos srityje.

Po koncerto Chicagoje, kita dieną grįžusi į namus, jau vėl skubėjo į Toronto vykstančias Bacho giesmių varžbas ir čia laimėjo 116 savo aukso medalių.

Džiaugdamiesi jaunos sesės Anitos laimėjimais, linkime išsikviesti visus patyrimo laipsnius ir, pasipuošus mėlynuoju kaklaraiščiu, skautišku ryžtingumu kopti į dainos meno viršūnę.

Sesė Gabija

PAVASARIO ŽENKLAI KERNAVĖJE

Ramunės žiedelis — mamytė

Vietoj lauželio — Mažoji Mugė

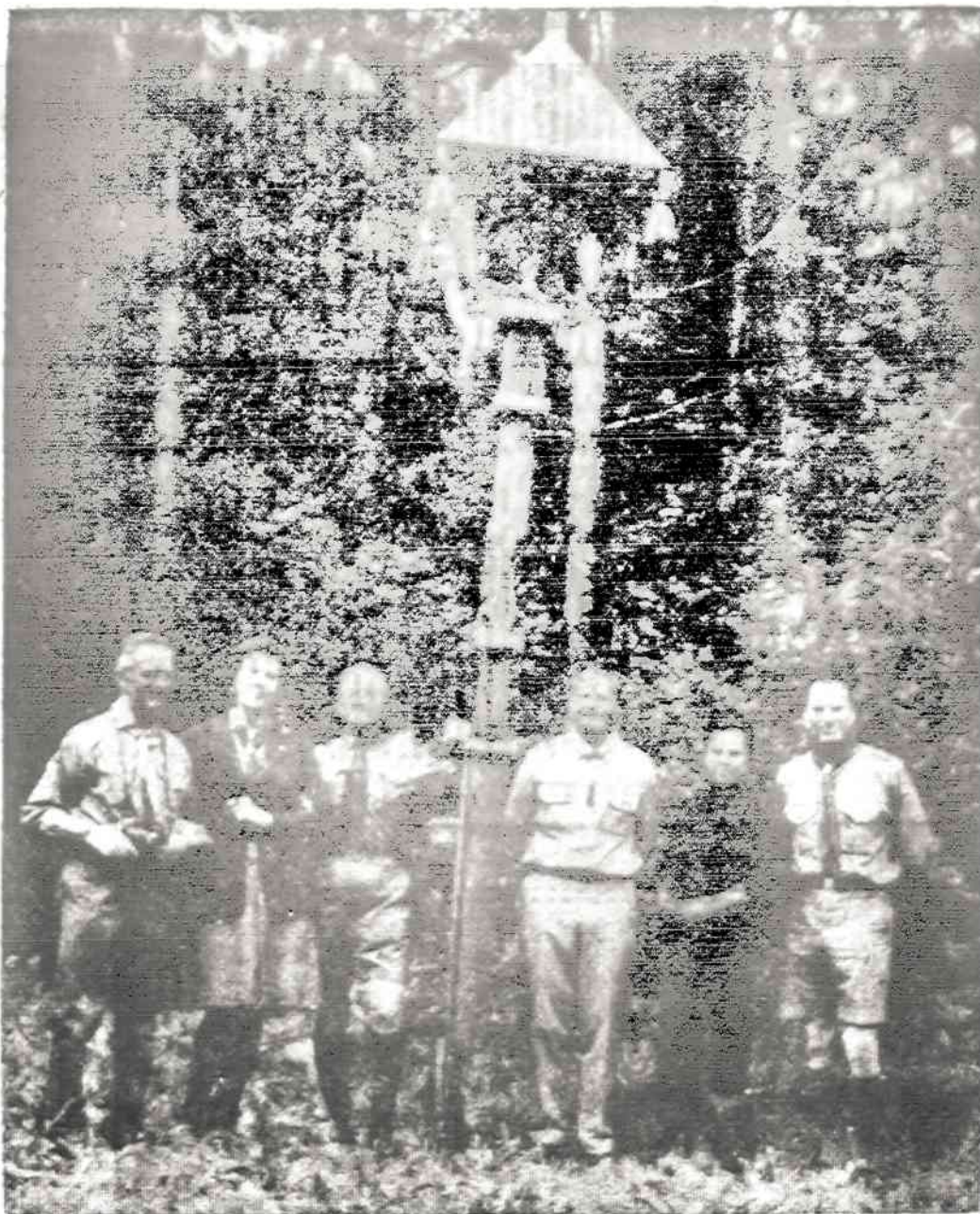
Raudona, geltona, mėlyna ir žalia: karnavietės šiandien žydi ne vien tik savo kaklaraiščių spalvomis, bet visu pirma, savo marga kūryba. Įvairiaspalviais darbais, seserių džiaugsmu.

Šia skaidria nuotaika Kernavės tunto sesės rinkosi Jaunimo Centran gegužės 5 d. pavasarinę sueigą. Tuntininkė s. Eleonora Šalčiūnienė pasveikino gausų būrį tėvelių ir svečių, kviesdama visus džiaugtis savo dukrų skautišku darbu, kūrybos rinkiniais bei perduodama visų karnavietėjų sveikinimus

savoms Mamytėms Motinos Dievos progą.

Išgyjuoja karnavietės draukovėmis, kiekviena su skambia daina, su pasididžiavimu savajam vienetui.

Susikaupę klausomės sl. t. n. Danguolės Kvilytės, skaitančios sueigos mintį: mus riša meilė Dievui, Tėvynei, Artimui, savajai skautiškai šeimai, o šiandien ypač — Motinoms ir Tėvams; mus riša bendras darbas bendra kūryba, bendri tikslai šie šilti žodžiai savaime plaukia į skautininkių ratą: šiandien keturios karnavietės jungiasi į skautininkių eilę — v. sl. Rūta Chiapetta, v. sl. Otilija Kasparaitienė, v. sl. fil. Rita Pencylėnė ir v. sl. fil. R. Bartuškienė. Iškilmingai skamba v. s. Onos Siliūnienės vestas įžodis; prasmingai skamba įsipareigojimas dirbti skautijos gerovei; jautriai skamba sveikinimai ir linkėjimai.

IS PRAEJUSIŲ METŲ ALBUMO

Būrelis skautininkų prie lietuviško koplytstulpio Jubiliejinėje Skautų klyje. Deja, šiame būrelyje nėra jo kūrybos — s. dail. Vandos Alekšienės.

V. Kizlaičio nuotr.

VEIDAI IR DARBAI

★ Paaikėjo, kad vadinamieji pasyvieji tebėra aktyvūs. Chicago Skautininkių-kų Ramovės

ATVELYKIS CLEVELANDE

Buvo skirtas šv. Jurgii. Kaip ir kasmet, šiemet Pilėnų tuntas rengė visai Clevelando skautijai šv. Jurgio šventę. Bažnyčioje susirinko uniformuoti neringos, Pilėnų ir jūrų Klaipešos vietininkijos apie du šimtai skautų su vadovais. Klebonas kun. J. Angelaitis pasakė pamokslą apie šv. Jurgį ir priminė eiti ir skautams šv. Jurgio keliais.

Po pamaldų, visi nužygiavo į naujuosius Lietuvių Namus, kur B. Mainelienės ir L. Nagevičienės rūpesčiu buvo gražiai apraustas atvelykio stalas su įvairiais valgiais ir skanėstais. Kun. P. Dzeboraičiui sukalbėjus malda ir palaiminus valgius, visi sėdo valgiams.

Pavalgius, vyko oficialioji dalis. Į paskautininkų laipsnius buvo pakelti vadovai: J. Pažemis ir G. Puškorius. Jie davė skautininkų įžodžius, ir kaklaraiščius jiems užrišo v. s. V. Šenbergas. Ilgus metų dirbą Pilėnų tėvų komiteto narių B. Mainelienė ir J. Gudėnas buvo apdovanoti "Už Nuopelnus" ženklais. DLK "Vytauto" dr. vės skautai kandidatai J. Janavičius, K. Gudėnas, V. Kavaliūnas ir E. Sidmantis davė skautų įžodžius, jaun. skautai P. Janavičius ir P. Kempė davė įžodžius, gaudami raud. kaklaraiščius. Taip pat veiklesni skautai ir jūrų skautai apdovanoti "Pažangumo" ir "Vėlavos" ženklais.

Buvo pakviesti ir du amerikiečiai su paskaitom. Mes sakome, kad lietuviai daug kalba — bet tie amerikiečiai visai ne į dienos temą per ilgai kalbėjo.

V. Bacevičius

džiaugsmingo įvertinimo ir šeimyniško susiklausymo mintis.

R. B.

VILKIUKŲ ĮŽODIS CLEVELANDE

per šv. Jurgio šventę. Įžodį duoda (vidury) J. Janavičius ir P. Kempė.

V. Bacevičiaus nuotr.

sueigon, įvykusių praėjusių sekmdienį Jaunimo centre apsilankę daugiau 30. Sueiga buvo įdomi, ir visi dalyviai aktyviai pasireiškė diskusijose.

Sueiga įvedė Ramovės pirm. v. s. V. Tallat-Kelpšą, pasveikindamas susirinkusius ir pakviestas diskusijų moderavimui v. s. V. Statkų ir sekretoriauti s. E. Abelkienę. Diskusiniame ratelyje savo mintis išsamiai pristatė v. s. J. Paronis ("Vienetė dirbančio skautininko pažinimas neaktyviusius"), v. s. H. Plaušaitienė ("Vienetė nedirbančio skautininko padėtis sąjungoje"), ps. R. Strikas ("Jauno skautininko žvilgsnis į skautininko pareigas ir vaidmenį") ir ps. Ir. Žukauskienė ("Koks skautininkas turėtų būti ir ko jis nedaro"). Abu vyresnieji kalbėjo: jam buvo labai nuoseklus žvilgsnis į ilgametės skautavimo patirties tašką realiai ir optimistiškai. Jaunesnieji kalbėjo: jamėsi daugiau sava nuomone, bet visus vyresniusius sužavėjo savo nuosirdumu, entuziazmu skautybei ir puikia lietuvių kalba. Jaunųjų dalyvavimu diskusijų ratelyje ir sueigoje visi dalyviai buvo labai patenkinti. Buvę pasigėsta naujai pakeltųjų ir jaunųjų skautininkų dalyvavimo Ramovės veikloje.

Visus naujai pakeltuosius, nors ir sueigoje neaktyviusius, pasveikinimo Ramovės pirmininkas, perskaitydamas jų pavardes, o susirinkusieji — savo šilto plojimu. Pageidauta daugiau panašaus turinio sueigų.

Sueiga baigta vašinantis skautininkų paruošta kavute. IR.

★ Dvi naujos lietuviškos poros. Susijedavo dvi veiklios Chicago skautų-čių vadovy poros. Lituanicos tunto skautų skyry vedėjas s. Gintaras Plačas ir Aušros Vartų tunto draugininkė ps. Aldona Kelmelytė. Lituanicos t-to adjutantas ps. Romas Rupinskas ir Aušros Vartų t-to draugininkė t. n. sl. Laimutė Jauniūtė. Abi poros yra aktyvios tuntų veikloje ir akademi-

name skautų sąjudyje. Gintaras pastaruoju metu vadovauja ir ASS Chicago skyriui. Sveikiname!

★ Amerikiečių laikraštis apie visuomenininką vyr. skautininką Vladą Paužą. Detroito laikraštje "Detroit News" kovo 27 d. Nr. 217 Henry E. Wittenberg rašo apie Vladą Paužą, pažymėdamas, kad jis yra didelis kovotojas dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

H. E. Wittemberg aprašydamas Vladą Paužą pamini, kad jis yra Lietuvoje baigęs Vytauto Didžiojo universitetą (literatūra) ir, esant Lietuvai okupuotai, dėl jos nepriklausomybės kovojo pogrindyje ir buvo kovotojų vadovas.

Išgelbėjęs apie 1000 žmonių, kurių tarpe ir žydų, 1944 metais pasitraukęs į Vokietiją ir iš jos atvykęs į Ameriką. Yra visuomeninės veiklos aktyvus veikėjas ir buvęs LB apylinkės pirmininkas. Aktyvus skautų veikėjas ir jiems rašęs skautų vadovą (knygą). Straipsnyje ir Vlado Paužos nuotrauka.

★ Kukli Kaziuko Mugė Londone (Ont., Kanadoje). Kovo 10 d. Londono Simano Daukanto vietininkija suruošė Šiluvos Marrijos parapijos salėje iškilmingą sueigą ir Kaziuko mugę. Sueigos metu eilė vilkiukų ir paukštyčių davė įžodį ir gavo taisyklių gėltų kaklaraiščius. Po trumpos meninės programėlės sekė valisės. Veikė labai įvairūs laimės žaidimai. Skautai ir skautės turėjo progos parodyti savo rankdarbius, kuriuos perduodami, sutelkę savo veiklai būtinų lėšų.

B. K.

★ Sydnėje Kaziuko Mugė suruošė ne skautai. Tradicinę Kaziuko mugę Sydnėje surengė Australijos Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija, pakvietusi eilę organizacijų.

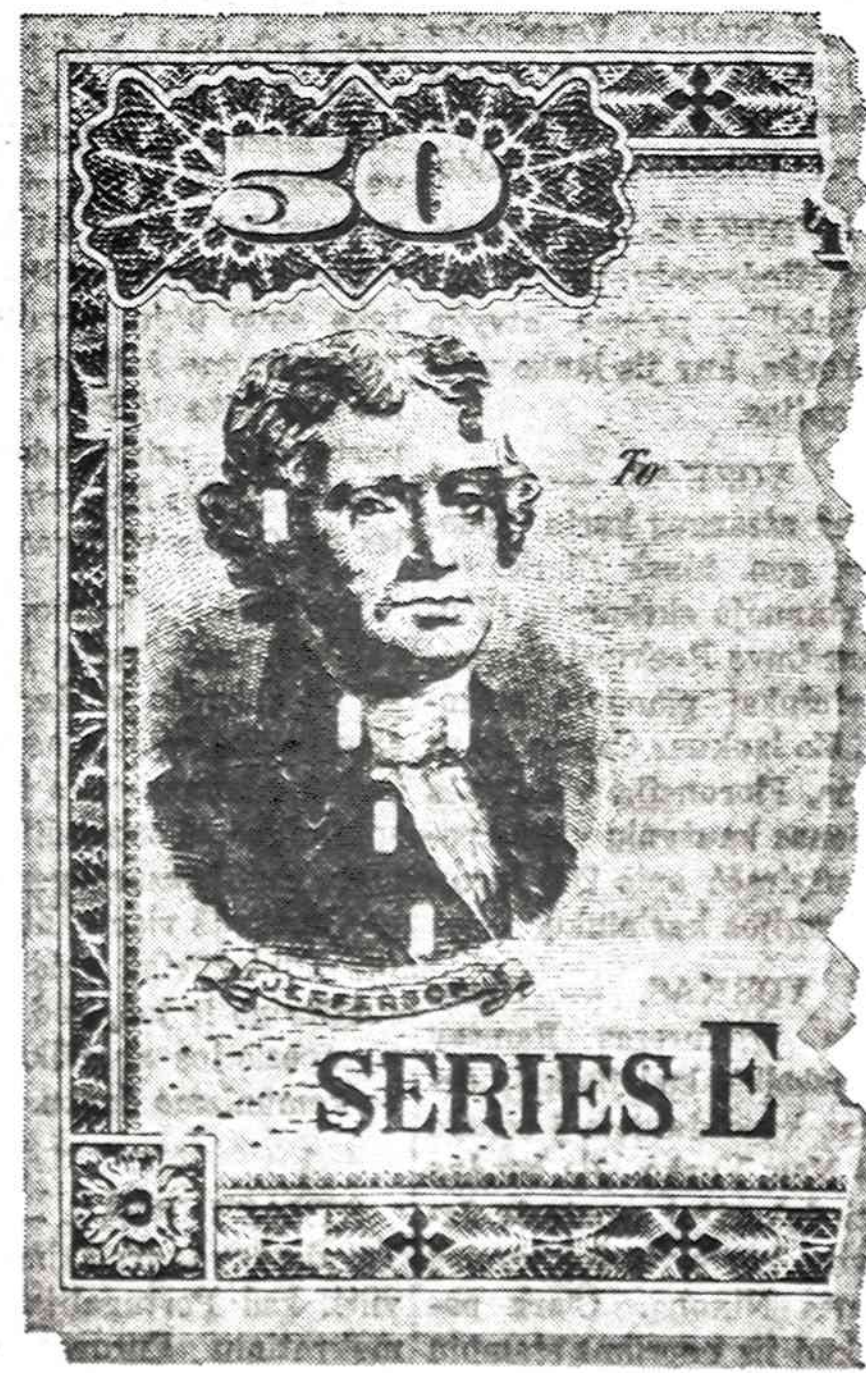
Skanešius pardavinėjo skautų tėvų komiteto atstovės A. Jablonskienės, V. Antanaitienės, D. Daubarienės, taktinamos skautų ir skautėjų. Skautai vyčiai mugės dalyvius vašino bulviniais blynais, Kovo sportininkai — alučių ir vaisvandenis. Laimės šuliniui vadovavo A. Skirkiene, o lygiagrečiai surengtos loterijos laimingus bilietus traukė iš Melbourne atvykęs Australijos Katalikų Federacijos pirm. V. Laukaitis.

Mugės dalyvius viliojo gražūs E. Lašaichio ir J. Gudaičio medžio drožiniai, J. Janciaus dirbtininkija suruošė Šiluvos Marrijos parapijos salėje iškilmingą sueigą ir Kaziuko mugę. Sur-

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygos gausios, jei pinigų pasiūlysite tokių adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

JEIGU NEBŪTU SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTU IR NAUJŲ!
Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliiais įristos knygos kaina yra tik \$3.00, minkštos \$2.50.
Knyga Jums bus pasiūta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:
NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned. Or lost. Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (10% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

MOKYTOJO DARBĄ PRISIMINUS

(Tęsiuys)

Mane tuoj, tik atvykus į Saratovą, įtraukė į lietuvišką veiklą ir padarė artistu męgėju. Mat, sugalvojo suvaidinti scenos vaidelį "Klojime". Režisavo inž. Skardinskas. Prisiėmė puldinėjau su mergaite ant šiaudų ir dainavau prancūziškai: "Allons enfants de la patrie" la jour de glorie est arrivé... Pirmyn tėvynės jaunime, garbės valanda išmūšė... Taigi jau nedraudžiamą marseletę, Kerenskio laikais, viešai, dideliame mieste teatre pilnam žmonių ir ypatingai dalyvaujant sukviečiai smetonėlei iš gubernatoriaus ir kitų didikų, valdžios žmonių ir šiaip inteligentų.

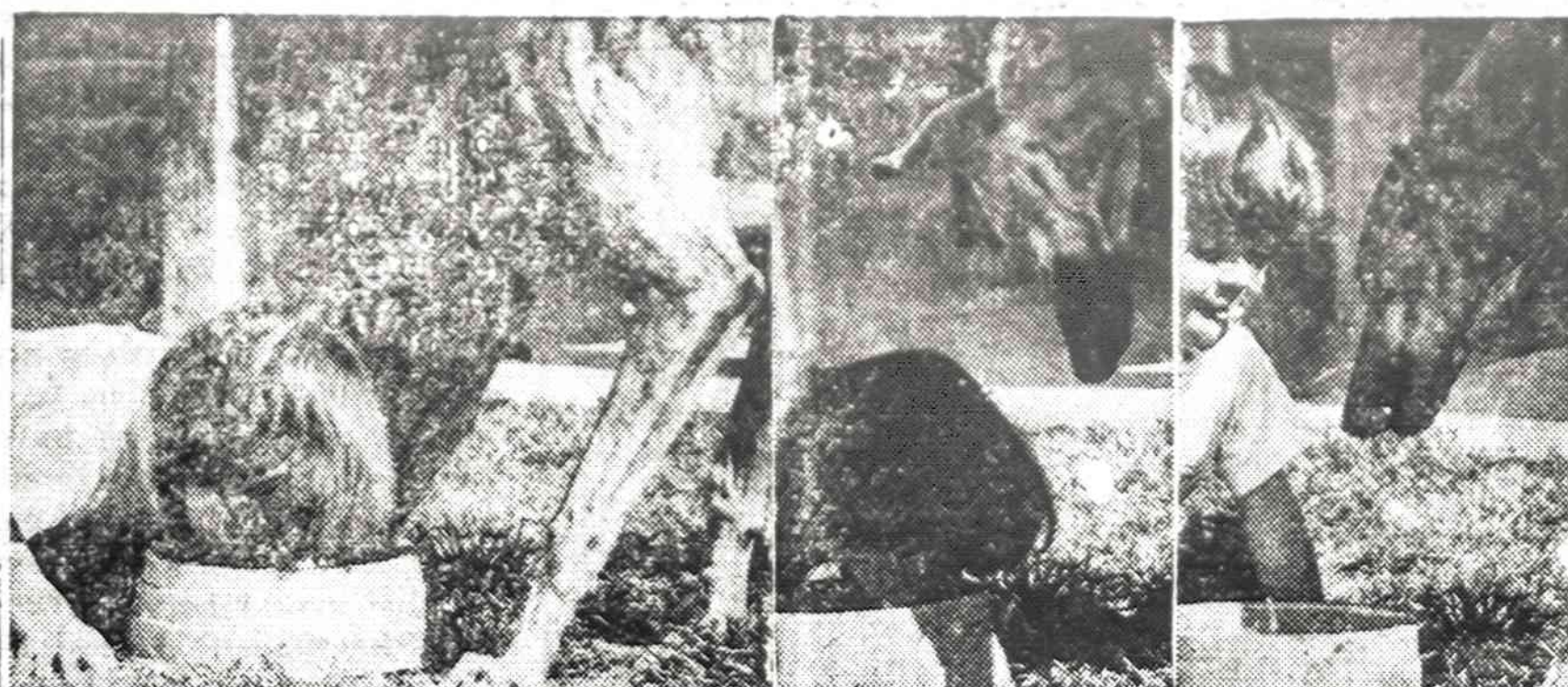
Aš ir dabar dar negaliu suprasti inž. Skardinsko ir kitų rengėjų drąsos pasirodyti prieš rinktinę publiką su tokio tuščio veikaliuku ir su menka vakaro programa ir su tokiais prastais ir nepasirodusiais artistais, kaip aš ir kiti. Be to, ir šandien mane stebina, kad gubernijos miesto elitas buvo tokiu dėmelmenai ir neparodė jokio nepaštinimo ir nuovargio, sekant prastą vaidinimą ir dainas jiems nesuprantama lietuvių kalba, dargi daug plojo...

Inž. Skardinskas Saratove buvo žymus žmogus, Jam buvo pavesta milijoninis bižnis pastatyti tiltą per Volgą, kad užsidirbt pinigų ir aš buvau priimtas smulkiai operacijai, būtent dviese laively plaukio-

jant, metant į vandenį plūdes, rusiškai — paplavki — ir su vėliavėlėmis sutartais judesiais informuoti ant upės bokštų esančius technikus — braižytojus apie upės srovės galinumą įvairiose vietose. Tiek pripratę prie vandens, kad, nors nemokėdams plaukti, ne darbo metu išinuomodavau laivelį ir, rizikuodamas gyvybę, nuolat plaukiodavau čia pat uoste, kur dideli dviejų aukštų laivai sukdavo dideles bangas. Man patikdavo, kai tos bangos mane iškdavo ir vėl nuleisdavo į apačią. Juk būtų pakakę laivelį užsižiojęs paleist ne skersai bangą, nors truputį šonu, ir jau aš dingčiau, nes vandens jėga tuojau pasiskandintų.

Saratove buvo ir daugiau lietuvių žymių asmenybių. Inž. Mackevičius, Pavolgės metalo fabrikų ir Doneco anglių kasyklų inspektorius. Inž. Grinkevičius ir inž. Morkūnas ir daug kitų vis panašiai svarbių pareigose. Grinkevičius ir Morkūnas nepriklausomai Lietuvoj buvo profesoriai.

Man teko irgi trumpą laiką vėliau su inž. Mackevičiaus rekomendacija gauti darbo raštinę pas Pavolgės Igaliojinių kuro ir metalų reikalais anglių administracijos skyrių. Neilgai teko ir ten dirbti. Dėdė jo odų komiteto įstaiga komandiravo į Cariciną, dabar Staliningradą, odų fabrikų inventoriumi su būtent dviese laively plaukio-

Karštą vasaros dieną du draugai nutarė atsigerti iš to paties indo: dviejų metų John Edwards iš Carrollton, Texas ir žuo "Paša". Berniukas visai išstūmė "Pašą", kol tas (dešinėje) pradėjo urgti, išpėdamas Johną pasitraukti iš svetimų indo.

prasidėjo netvarka, žudymai ir smarkesnis komunistų veikimas. Dėdės šeima pabūgo leisti dėdei važiuoti į ten ir dar su tokia jautria ir pavojinga misija. Sugalvojo siūlyti man. Mat lengva apgauti, — ta pati palydė. Taigi dėdė išsisi ir iš namų neiseina, o aš su dėdės įgaliojimo dokumentu nuvykstu į Cariciną. Man pagelbon duotas miesto valdybos atstovas su keletu techninio personalo asmenų skaičiuot visas odas ir patalintas vandenį, kad atmirkinus būtų galima nuvalyti nuo paviršutinių nesvarumų, o be to, jau ir rauginamas ar kitais procesais esančias paruošimo stadijoje. Darbas tęsiasi apie dvi savaites. Į galą girdim triukšmą, kiemo stiprios, didelės durys laužiamos, lekia akmenys į dirbtuvų patalpas. Pasišėjo, jog odų fabrikų savininkams pasisekė suagituoti savo darbininkus ir juos įtikinti, jog šis odų surašymas ne jų naudai: odas atims, fabrikus uždarys ir jie liks be uždarbių.

Miesto valdybos atstovas buvo apsikrūstęs, jis numatė panašią situaciją ir buvo kasdien pasiėmęs kareivių dalinį, kurį paslėpė netoliese esančiame miške. Atstovui sušvilpus sutartu signalu tuoj atlekė raiti ginkluoti kareiviai ir išblaskė užpuolikus. Kitaip galėjau žūti.

Tokių būdų laimingai atlikęs misiją ir užsidirbes papildomai pinigų grįžtu Saratovą. Deja, sekancią dieną mano tiesioginių pareigų įstaigoj laukia nemalonius pasikalbėjimas su viršininku. — Kur buvai dvi savaites? — Sirgau — Duok dokumentą! — Ryt.

Baigęs darbą, negrįžtu namo, bet išėjęs iš įstaigos galvoju, kaip gauti daktaro raštelį. Nuėjau miesto sveikatos punktą ir pasirinkau ne vyrą, bet moterį daktarę, manydamas, jog moteris labiau užjaus ir lengviau įtikinsiu. Daktarė patikrino mano sveikatą ir klausia kas yra.

asakoju, jog dirbu raštinėje sėdimą darbą ir jaučiu retkarčiais kažkokį nuovargį, nusilpimą ir galvos svaigimą. Klausia, tai ko aš noriu. Atsakau, kad taip gačiau porą savačių poilsio, tai gal susitvarkyčiau. Sutiko. Parašė. Taip gavau ir čia atlyginimą už visą mėnesį. Panašūs šposai tuomet panašiai įvykdyti buvo lengva, nes aplinkuma jau egzaltuota, įelektrinta. Žmonės jautė, nors nesuprato ir negalėjo įsivaiz-

duoti kokie dideli įvykiai visus laukia ir visiems gresia. Tarsi prieš audrą. Žmonės susigūžę, susirūpinę ir niekam nerūpi aiškinis ar tinkamai įsigilinti į savo darbą, patikrinti. Lai... kad tik mane kas nepaliesių, — kiekvienas galvoja. Taip kilo destruktyvi komunizmo jėga, keletos fanatikų suprojektuota, ir dabar drebinanti visą pasaulį.

Vieną dieną girdžiu gretimame kieme riksmą ir dėdės balsą, išbėgę, Ogi dėdė, nedidelio ūgio, mosikuoja rankomis pamosę stipriai, vadinasi, mušasi. Anas su peiliu. Štai dėdei per veidą su peiliu. Kraubas. Dėdė šaukiasi mane pagelbon.

O kaimynas perspėja mane, kad ir nesiartinčiau, nes paleisias mano vidurius. Man aišku, kad jėgos nelygios, nėr ką ir prasidėt. Kviečiu dėdę apsiminti ir grįžti namo. Pasišėjo, jog visa tai dėl jauniausio sūnaus Antančio. Vaikai kaip dažnai, susipešė dėl menkelių, o tėvai panorėjo užstot kiekvienas savo. Antančiui tuomet dar laktė, žaidė be kelnų, nejaudė ir artimieji nenu-matė kaip vėliau bolševikams siaučiant Lietuvoj jam teks bėgti pirmu žuvusiu partizanui. Kartų žuvo dėdės žentas Vaskelis Juodu pristatinėjo "Maisto" šauliams ginklų ir pakeliui, juos žiauriai pakankinę, nužudė.

Su dėdės sūnum Jonu kereiviu sugalvojom kažkur pasivažinėti traukiniu. Sunkiai pasisekė pakliūti į gyvulinį vagoną, pilną žmonių, daugiausia grįžtančių namo kareivių. Naktis. Ant grindų gulim, snaudžiam. Tik štai riksmas. Greita gulėjęs kareivis mane tampo ir aiškina kitiems, jog jis pačiupęs mano ranką jo kišenėje ar ties kišene, vadinasi, aš norėjęs jį apvogti.

Aišku neteisybė. Bet kaip tai psichologiniai tokios asociacijos pas jį atsirado, man buvo sunku suprasti ir dor sunkiau išaiškinti ir visus įtikinti. Gal jis iš tikro turėjo kokių brangių daiktų kur išplėšęs ir jo vaiduokliu buvo jautri, ypač jei per miegą, pasijudinus ranka, galėjo kažkaip panašia kryptimi nusvirt.

Vienu žodžiu, jis rėkia ir siūlo mane išmest iš labai greit važiuojančio traukinio, taigi nužudyt. O Jonas tyli ir atbulas nuo manęs, nes gali tada būti ir jam panašus likimas.

Išsigelbėta visiškai pripuolamai. Kažkas suriko, jog artėjama prie tam tikros vietovės, jų tėviškes. Visi susirūpinę griebė savo daiktus ir mane paliko ramybėje.

O Joną laukė irgi tragingas likimas. Dėdė man pasakojo, jo žinomis, lietuviai kareiviai Joną nušovė per nesupratimą, kai jis bėgo nuo komunistų, plaukiant per ežerą į lietuvių pusę.

Rudenio, grįžus į seminariją, Ukrainoj randu irgi jau panašią atmosferą. Pamokas nutraukia ir mokinius panau-doja irgi, pavyzdžiui, cukraus fabrikų surašymams. Ir aš gavau Mezenovkos rajono fabri-

ketiją, kur gyveno pabėgėlių stovykloje. 1949 metais su šeima emigravo į Australiją. Apsigyveno Sidney mieste, kur ketą metų su žmona dirbo fabrikuose. Vėliau įsigijo delikatesų maisto krautuvę ir iš jos pragyveno iki pensijos.

Australijoje begyvendamas su žmona Viera pergyveno didelį smūgį, kai jų vienintelis sūnus, kurį jie vadino Lialka, dirbdamas prie aukšto įtempimo elektros linijos pravedimo N. Gvinėjoj, buvo elektros užmuštas. Po

šito smūgio senukai liūdnai leido savo dienas. Išėjęs pensijon, pardavė savo krautuvę ir įsigijo butą gražiam Manly priemiestyje. Manly gyveno tyliai, mažai kieno aplankomas, rūpestingai savo žmonos globojamas. Išgyvenęs net 3 širdies smūgius, paskutinis nutraukė jo gyvybę. Vėlonio kūnas kovo mėnesio 18 dieną buvo palaidotas North Shore Krematorium. Į amžinybę vėlonį palydėjo mažas būrelis draugų, bei pažįstamų.

St. Trink

NAUJIENU PAVASARINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Birželio mėn. 9 d.

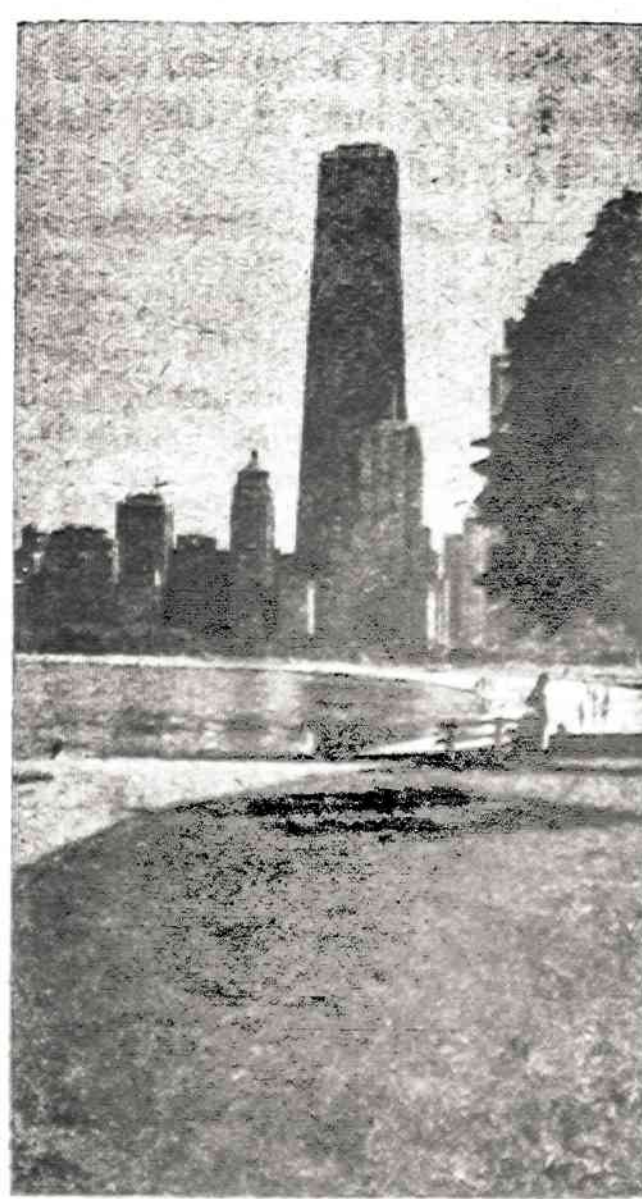
BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

(Bus daugiau)

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENU VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS

PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dviejų vajuos laikotarpiu tikslai — talkos būdu nugalėti sunkius nepastovios ekonomijos bei nepalankių sąlygų laikotarpį ir pasiūlyti bei teikti jėgas tolimesiems darbams — daugelio skaitytojų bei tautiečių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vaju, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepiimai, atgarsiai ir padrasinimai kėlė geras darbo nuotaikas, dargi draugiškai kitus mąstant. Visa tai buvo nepaprastos reikšmės reiškiniai. Jie suartino skaitytojus tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip pat suteikė naują jėgą. Žinios ir žinutės apie tolimesnius vjetas ir jose esančius asmenis buvo tarsi ranku paspaudimai juntant ir rodant lietuviškos gyvybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos taip pat paverptos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

Todėl šiais jubiliejiniais metais, švenčiant 60 metų sukaktį, Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvius pasiekti pirmųjų platintu ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais suaktyvinti pastangas ir bendramis išsami pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PADVIGUBINTI NAUJIENU SKAITYTOJUS.

Geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas skaityti.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusę metų — \$13.00, trims mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusę metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu ..... dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsakiusiam naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo ..... kaip dovana ..... proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums neierikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

Parašas .....

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Griskevičius paskelbė kovos programą

Petras Griskevičius, Honano Zimano parinktas naujas Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, kelias savaites tylėjęs, paskelbė kovingą krašto žemės ūkio programą. Jis reikalauja, kad naujai įsteigti rusiški dvirai augintų daugiau grūdų ir augalų, kad kolchozų vergai atiduotų valstybei vertingų gyvulininkystės produktų, kad valdžios nustatytų atsilikėlius sparčiau dirbti, kad kolchozų valdytojai dar griežčiau tas žemes valdytų ir priverstų visus duoti valstybei didesnę dalį savo produktų.

Palyginus Griskevičiaus kalbas su panašaus tikslu siekiančiomis Sniečkaus kalbomis, reikia pasakyti, kad Sniečkus buvo daug drąsesnis. Savo kalbos pradžioje Sniečkus pacituodavo vieną Brežnevo kažkada pasakytą sakinių ir daugiau sovietų komunistų pirmojo sekretoriaus vardo nebeminėdavo. Tuo tarpu Griskevičius Brežnevo kalbos ištraukų iš burnos neišleidžia. Griskevičius beveik pusę puslapio paskiria Alma Atoje Brežnevo pasakytai kalbai. Jis cituoja Brežnevą savo kalbos pradžioje, cituoja jį kalbos viduryje, jis savo kalbos pabaigoje, taip cituoja Brežnevą pasakytus posakius. Sniečkus turėjo Stalino, Chruščiovo ir Brežnevo klausyti, oficialiai parinkdavo porą minėtų sovietų imperializmo vadų kelias citas, bet jis nesiskirdavo pusę kalbos Brežnevo mintims lietuviškai išversti ir savo kalbon įrikiuoti.

Tiesos redaktorius, nenorėdamas sudaryti visiško paklausimo rusų komunistų partijos vadovybei, nepanoro visos Griskevičiaus kalbos deti. Nubraukęs kelias Brežnevo kalbos vietas, padėjo pastabą, kad Griskevičiaus kalba sutrumpinta. Griskevičius pripažino, kad praeitais metais iš Lietuvos išvežta daugiau pieno, negu užpraeitais, bet jis tuo nesitenkina. Griskevičiui rūpi išvežti ne tik pieno, bet ir kitų žemės ūkio gaminių. Tuo reikalu jis šitaip partijos veikėjams ir kolchozų atstovams pasakojo:

“Ypač svarbu kuo geriau organizuoti perėjimą į ganyklinį laikotarpį ir jį intensyviai išnaudoti pirmelimo didinimui. Būtina visur iš anksto išsiaiškinti, kaip pasirodė ganykliniam laikotarpiui, ar parinkti geriausi ganyklų plotai ankstyvam karvių ganymui. Pernai daugelis rajonų geriau organizavo ganyvas pradžią ir jau gegužės pradžioje ženkliai padidino pieno primelžimą. Tačiau laiku nesugebėjo išginti gyvulius vilkaviškiečiai, rokiškiečiai. Šiais

Vieneri metai be Domos Slezevičienės

P. STRAVINSKAS

Prieš metus atsiskyrė su šiuo pasauliu, sulaukusi 89 metų amžiaus, Doma Slezevičienė, viena iš žymiausių Lietuvos moterų veikėjų, prieš 35 metus mirusio mūsų didelio valstybės vyro Mykolo Slezevičiaus našlė.

Apie ją apšėliai buvo rašyta pernai mūsų spaudoje, ypač Naujienose. Aš esu irgi patekęs apie velionę savo pluoštą atsiminimų Tėviškės žiburiuose.

Šia gi jos mirties metinių sukakties proga noriu dar žodį kitą parašyti, papildyti savo perėjimų metų atsiminimus.

Tų atsiminimų apie velionę aš turiu daugiau tik iš paskutinių dviejų jos gyvenimo metų, per kuriuos aš, atsikėlęs į terų veikėjų, prieš 35 metus mirusio mūsų didelio valstybės vyro Mykolo Slezevičiaus našlė.

Nežiūrint jos jau gilių senatvės, ji buvo visai šviesaus proto. Ji ne tik gerai orientavosi šiaip kasdieninio gyvenimo santykiuose bei aplinkybėse, bet ir blaiviai galvojo įvairiais viešojo gyvenimo klausimais.

Ji sielojosi viešąja mūsų morale, matydama kritišką išei-

metais tokių klaidų neturėtų būti”. (Tiesa, 1974 m. bal. 12 d., 2 psl.).

Kaip Sniečkus visą laiką kovojo su klaidom, daromom suvalstybtame ūkyje, toms klaidoms skundžiasi ir naujas sekretorius Griskevičius. Praeitais metais niekas neprasizijojo apie pieno mažą pristatymą Vilaviškio ir Rokiškio apylinkėse, bet šiais metais Griskevičius jau išskėlė viešumon praeitais metais padarytas klaidas.

Visi atsimename, kad praeitais metais žemės ūkio darbininkai buvo siundomi partijos paruoštų spartuolių, lenktyniautojų ir iš Vilniaus pasiųstų reporterių. Tų siundymų rezultatai valdžią turintiems žmonėms buvo naudingi. Griskevičius vasaros nelaukė. Jau pirmąsį šių metų mėnesiais jis ragino spartuolius prižiūrėti atsilikėlius. Už padarytą didelį pasitempimą ir pasiaukojimą, Griskevičius šitaip dėkoja žemės ūkio vergams:

“Šiandien noriu pareikšti padėką mūsų kaimo aktyvui, visiems gyvulininkystės darbuotojams už tai, kad, nepaisant buvusių rimtų sunkumų, sėkmingai įvykdyta ir viršyta gyvulių ir paukščių pardavimo valstybei pirmojo ketvirčio uždutis. Palyginti su tuo pačiu praeitų metų laikotarpiu, gyvulių ir paukščių pardavimas padidėjo 6 procentais, pieno — 17, kiaušinių — 6 procentais. Tai iš tikrųjų džiuginantys rezultatai. Tikimės, jog mūsų gyvulininkystės darbuotojai nepagailės pastangų, kad šie tempai būtų išlaikyti per visus metus”. (Ten pat).

Griskevičius privertė kaimiečius atiduoti daugiau produktų okupantams, bet jis nieko nepadarė rusiškų dvarų vergų būklei pagerinti. Valdžia prižadėjo pastatyti gyvenvietes Akmenės, Kelmės, Lazdijų, Ignalinos, Mažeikių, Šilutės, Vilaviškio ir kituose rajonuose, bet nieko ten nedaro. Gyvenvietės nėra vandens, kanalizacijos, dujų, nutiestų naujų gatvių. Iš gyventojų prievartatima jų augintus produktus, bet apie lengvatą Griskevičius šitaip savo programoj tvirtina:

“Daugelyje iš šių rajonų statybos montavimo darbų planai žemės ūkio objektų statyboje nevykdomi jau keletą metų. Tai rodo, kad kaimo statybos ir Statybos ministerijos, šių rajonų partiniai bei vykdomieji komitetai taikstosi su netvarka ir neatsakomybėmis”. (Ten pat).

Kai Naujienos kalba apie “komunistinės sistemos” įvestą netvarką, tai sako, kad mes šmeižiame. Idomu, ką partiečiai ir tiltų statytojai pasakys, kai apie netvarką prabilo pirmasis partijos sekretorius?

vijos moralę jos žmonių visuomenėje, ypač politinėje veikloje, nors tada dar nebuvo maldos būrelių, kaip po jos mirties, kada ji buvo atsidavusi labdaros vyko visokie PLB ir LB JAV Krašto rinkimų klastojimai ir pan.

Neidelizavo ji per daug nei mūsų politinio gyvenimo laisvoje Lietuvoje. Jai ypač buvo skaudu prisiminti 1926 metų gruodžio 17 d. perversmą, gal dėl to, kad tuo perversmu buvo labai nuskaustas jos Mykolas (Slezevičius), kurį ji ne tik labai mylėjo, bet ir laikė dideliu bei aukščiausios moralės valstybininku.

Apie savo Mykolą ji visuomet kalbėdavo su malonumu ir papasakodavo apie jį vis ko naujo, ko iki tol negirdėto. Tik, gaila, ji nenorėjo, kad tas būtų skelbiama spaudoje. Norėjau jos pasakojimus užrašyti ir paskelbti spaudoje, bet ji to nepageidavo. Ji sakė, kad ir Mykolas Slezevičius dėl savo kuklumo neleides daug ko skelbti apie jį. Jis pats ir gi neršes ir nesirenges rašyti savo atsiminimų.

Doma Slezevičienė turėjo daug žinių ir apie kitus mūsų valstybės veikėjus. Savo atsiminimus ji papasakojo ir man besilankant pas ją.

Ji labai gerbė ir didelių valstybės vyrų laikė Aleksandrą Stulginskį, kaip didelio intelekto ir augstos dvasinės kultūros mūsų valstybės veikėją. Sakė, kad jį pažinusi iš jaunų dienų.

Labai geros nuomonės buvo irgi apie prel. Mykolą Krupavičių, su kuriuo ji susirašinėjo visu tremties metu. Ji rodė man jo laiškus, o dalį jų ji man ir padovanojo, kaip ji sakė, “įsidėti į savo archyvą”, nes tada ji jau ruošėsi kitam gyvenimui... Jos susirašinėjimas su prel. Mykolu Krupavičium buvo labai nuostirdus ir draugiškai atviras. Viename savo laiške prel. M. Krupavičius labai šiltai ir pilnai pagarbos žodžiais atsiliepia ir apie Mykolą Slezevičių. Abu tuos Mykolus velionė laikė dideliais vyrais ir dideliais vienas ant ram draugais, nors Seimuose jie kartais susikirdavo net ir labai aštriais žodžiais, lyg nesutartomis priešais.

Velionė augsta moralės pozicijū vertino ypač valstiečių liaudininkus, kaip Zigimą Toliusį, kuris buvęs labai geras jų šeimos draugas, o taip pat ir Dr. Kazį Grinį, kurį gerai pažinojusi, kaip aukštos moralės.

Iš socialdemokratų ji labiausiai vertino ir gerbė Steponą Kairį.

Velionė buvo labai religinga. Ji vadovavo maldos būreliams ir kitus traukte traukdavo. Daugiausia betgi ma, kaip po jos mirties, kada ji buvo atsidavusi labdaros darbams.

Velionė buvo draugiška su visais. Todėl ji turėjo ir draugų nemaža. Tik tai, kai ji su negalavo koja, tai negalėjo laisvai vaikščioti, lankytis pas draugus — drauges. Ir ją tada daugis draugų — draugių aplėdo, o gal tik nenorėjo jos sergančios savo atsilankymais varginti. Jai ištikimos ir daug visokeriopai gelbėdavo, ypač gi ligoje slaugė ponios E. Kolbienė, L. Kairienė, E. Daugirdienė, Griškienė, J. Grigaliūnienė ir kitos. Jos artimi šeimoms draugai buvo teisininkas L. Šmulskis su savo žmona gydytoja Dr. Laimute Šmulskiene.

Ją rūpestingai gydė Dr. A. Sabanienė, o jai dvasinius patarnavimus teikė jos labai aukštai vertintas kun. Kereilis. Atsilankydavo pas ją ir prel. L. Gižinskas, jos pusbrolis, iš Detroito, kuriuo ji didžiuosi, kaip didelio mokslo vyru. Ryšius palaikė ji ir su žentu prof. M. Mackevičium ir su anūkėmis.

Velionė buvo labai kantri, niekad nesiskųsdavo savo ligos skausmais, kurių ji turėjo tiek ir tiek. Paskutinėmis savo gyvenimo dienomis ji labai kenčė. Buvo sunku stebėti ją, besikankinančią ligoninėje arba esančią be sąmonės, klaidėjime, bet, atgavusi sąmonę, ji buvo stoikiškai kantri.

Šiame pasaulyje nieko nėra amžino. Viskas ribota ir žmogaus amžius toks trumpas. Tik žmogiška yra liudėti, atsisveikinant kiekvieną, baigusį šios žemės kelionę ir iškeliąjantį į kitą pasaulį net ir su daugelio metų amžiaus našta. Taip prieš metus atsisveikinome ir mūsų mylimąją Domą Slezevičienę, su liūdesiu ir pagarpa prisimename ją ir šandien suėjus metams nuo jos išsiskyrimo su mumis.

Po visų gyvenimo audrų, kelionių ir vargų *Ilsėkis Ramybėje!*

Doma Slezevičienė

Mirė 1973 m. gegužio 8 d. Šiandien suėjo pirmosios mirties metinės.

D. Slezevičienė gimė 1884 m. rugpjūčio 10 d. Pagausančio kaime, Kauno apskr. Giminaičiai baigė Kalūgoje, odontologijos mokslus Kijeve. 1910 m. grįžo į Vilnių ir čia dirbo dantų gydytojos darbu. Gyvai įjungė į vietos lietuvių jauni-

mo visuomeninę veiklą. 1912 m. rugsėjo 12 d. iškėjo už adv. Mykolo Slezevičiaus.

1915 m. pasitraukusi dėl karo Kalūgon, tęsė dantų gydytojos praktiką, veikė lietuvių tremtinių organizacijose ir rūpinosi našlaičių vaikų šalpa. 1918 m. gruodžio 20 d. Mykolas ir Doma Slezevičiai grįžo Vilniun. Čia Mykolas tuoj pat pradėjo organizuoti antrąją Lietuvos vyriausybę ir rūpintis savanorių šaukimu. 1919 m. sausio 2 d. jis su vyriausybe persikėlė Kaunan, o D. Slezevičienė pasiliko kartu su savo motina Vilniuje. Jai grėsė bolševikų pavojus ir jį pėkščia išvyko Kaunan. Netrukus įsteigė Lietuvių Moterų Globos Komitetą nukentėjusiems nuo karo našlaičiams šelpti ir buvo ilgus metus šio komiteto pirmininke ir garbės pirmininke. Talkininkavo kalinių globos darbuose ir žiburielio draugijos veikloje. 1920 m. buvo vicepirmininkė Lietuvos moterų komiteto tėvynei ginti. 1922 — 1923 m. lankėsi Amerikoje ir surinko apie \$10,000.00 našlaičių amatų mokykloms ir dirbtuvėms. Priklausė Lietuvos motinoms ir vaikams globoti organizacijų sąjungai, Pieno Lašo Draugijai ir kitoms socialinio pobūdžio organizacijoms. Visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį artimai bendradarbiavo su savo vyru Mykolu Slezevičium visuomeniniuose ir valstybiniuose darbuose.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Gyveno Itzehoje ir Pullingene. 1949 m. emigravo Amerikon ir apsigyveno Chicagoje. 1952 m. suorganizavo Vasario 16 d. gimnazijai remti būrelį ir sutelkė lėšas: a) Vasario 16 d. gimnazijai \$6,790.00, b) Selezviečiams — \$5,200.00, o iš viso \$11,990.00. Ji taip pat surinko ir pasiuntė Lenkijos lietuviams 150 siuntinių vartotų rūbų. Priklausė Balfui ir Lietuvos dukterų draugijai. Labdaros organizacijų pagamė gausiomis aukomis.

1954 m. išleido savo išdomis Mykolo Slezevičiaus monografiją ir 1973 m. paremė išleidi- mą Jurgio Gliados knygos “Sunkiausių kelių” kurioje pavaizduota Mykolo Slezevičiaus veikla 1918 m. pabaigoje ir 1919 m. pradžioje. Vandos Sruogienės užrašytus atsiminimus paskelbė 1969 m. Sėjos Nr. 4. L. S.

VELNIO JUOKAS

Belzebubas, norėdamas sužinoti ko taip kvatoja velnias, gavo atsakymą:

— Naujai atvykusią moterį uždariau kambarielyje, kur šimtas naujų skrybių, bet nėra nė veidrodžio šukės!

(Bus daugiau)

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

60.

1968 metų liepos aštuntą dieną šeštą valandą po pietų sėdom į Union Pacific greitąjį traukinį Domeliner ir leidomės kelionėn. Pamažu mezgėsi pokalbiai su bendrakeleiviais, atslūgsta įlampa. Taip važiuojam ligi sutemos. Omaha, Nebraskos miestą pasiekėme apie trečią valandą ryto, septintą valandą North Platte geležinkelio stotį Nebraskos valstybėje. Šioje vietoje pasikeitė laikas — Mountain Standard Time. Atsukom laikrodžius vieną valandą atgal.

Toliau į vakarus pasiekėme Cheyenne — Wyoming valstybės sostinę su 31,935 gyventojų. Tai istorinis indėnų kilmės miestas. Vienam iškilmingam parade 1867 m. jį taip pavadino generolas Dodge. Tas vardas ir liko. Cheyenne yra didelis geležinkelinių linijų mazgas: Denver, Omaha, Ogden — Yellowstone.

Per Wyoming valstybę tęsiasi apie du šimtai mylių kalnų virtinės, kurios yra iškilusios nuo jūros paviršiaus iki septynių tūkstančių pėdų aukščio ir vadinasi Laramie kalnais. Daugumos tų kalnų paviršius yra plokštumos ir labai miškingos, o žemumos išraižytos gausiais upeliais, kurie labai saunuūs. Iš vienos kalnų pusės jie teka į Atlanto vandenyną, o iš kitos į Ramųjį vandenyną, į Kalifornijos Gulf įlanką.

Klimatas čia labai sausas, lietaus iškrenta retai, Saulėtos dienos būna ištisus metus — tiek žiemą ir vasarą. Žiema čia būna labai šalta, o vasara labai karšta.

Kraštas turtingas įvairiais mineralais ir nafta, bet seniausias žmonių užsiėmimas buvo gyvulininkystė. Anksčiau čia veisėsi ir ganėsi laukinių gyvulių bandos.

Ypatingai buvo išaugusios didžiulės buivolų (buffalo) bandos. Kiti juos vadino bizonais, nes jie buvo kiek skirtingi nuo tikrųjų Azijos ir Afrikos buivolų. Šitie neturėjo tokių iškilusių pėdų ir nebuvo tokie gauruoti.

Prieš šimtą metų šiame krašte buvo tiek jų prisiveisę, kad baltieji žmonės net bijojo, kad jų nesumindžiotų, nesutryptų ar nesubadytų. Todėl juos naikino. Vieni juos užmušinėjo ir naudojo mėsa, o kiti medžiojo ir šaudė dėl įdomumo. Vėliau šie gyvuliai pradėjo nykti ir gal būtų visai išnykę, jei valdžia nebūtų uždraudusi juos naikinti. Dabar jų galima matyti tik valstybiniuose parkuose ar zoologijos soduose.

Saulėi kryptant į pavasarį, buvo galima matyti daug nuostabių vaizdų. Spinduliai pratęsia iškilusių kalnų bei kalvų šešėlius, o jų viršūnės kiek rausvai nudažo. Tas rausvumas pritvindo kalnų šlaitus. Kerintis spalvų žaismas. Tokio nepamatysi nei dailininko drobėje.

Kalnai nuostabiai išsidėstę įvairiomis figūromis, tarytum kas būtų pristatęs milžiniškų piramidžių. Tos kalvos labai iškilmingos — lyg koki Olimpų dievai. Ši vieta turi liūdną ir audringą praeitį, nes čia ilgai čjo kruvinos baltaveidžių kovos su indėnais. Baltieji veržėsi į tuos kalnus aukso ieškodami, o indėnai atkakliai įsiveržėliams priešinosi.

Liepos devintos dienos pavakari pasiekėme Ogden miestą Utahos valstybėje (Jos sostinė — Salt Lake City). Ogden miestas yra prie dviejų nedidelių upių — Ogden ir Weber santakos ir Ogden kalno, apie 4298 pėdos virš jūros paviršiaus. Ogden miestas turi virš pusės milijono gyventojų. Jis taip pat yra geležinkelinių mazgas. Čia kiek ilgiau užtrukom; pajudėjom 8:30 val. vakaro.

Toliau vis leidžiamės žemyn. Geležinkelis vingiuo-

jasi pro kalnuotas vietas. Vaizdai be galo gražūs. Pagaliau įvažiuojam į Kalifornijos valstybę, Reno Truckee stotį. Ir vėl kartais klypame, o kartais leidžiamės žemyn.

Kalifornija yra įdomus ir spalvingas kraštas. Jos kalnai aukštai iškilę, o kloniai nusileidžia žemiau jūros lygio. Kalnų šlaituose auga puošnios eglutės bei kitokia augmenija. Tai didelė ir graži žemė, pasipuošusi kalnais ir kalneliais. Oras toks grynas ir švelnus, kad atvykusiam, įkėpus pirmuosius oro gurkšnius, tuoj, kaip sakoma, akys prašvinta.

Pagaliau liepos dešimtą dieną, apie antrą valandą po pietų, mūsų traukinys įvažiuojo San Francisco geležinkelio stotį. Čia atvykus, pirmasis mūsų tikslas buvo — susirasti turistinį informacinį biurą.

Tą įstaigą suradome ten pat geležinkelio stoty ir gavome reikalingas informacijas. Nurodė turistinių autobusų stotį, ir tvarkaraščius. Diena pasitaikė giedra, saulėta. Todėl dar tą pačią dieną nutarėm pasivažinėti turistiniu autobusu. Nupirkom bilietus.

Stotyje atsisavinę ir užvalę, skubėjom į turtingą autobusų stotį. Ją surandam, bet kai, reikėjo parodyti bilietus, pasirodo — neturim. Juos sūnus buvo, matyt, kažkaip nesaugiai įsidėjęs į kišenę, ir pametė. Susidarė šoks toks nemalonus, bet reikalą ten pat vietoje tuoj sutvarkėm, ir kelionė nesusitrukdė. Kad tikrai būvome bilietus pirkę mums patikėjo.

Išvažiuomės susipažinti su miestu ir apylinkėmis. Pats miestas kalnuotas. Daug gatvių labai stambiais pakilimais, — sunku įkopti į tokią kalną. Bet autobusas ir automobiliai tomis gatvėmis puikiai važinėja. Kai leidžiamės nuo kalno žemyn, vairuotojas atkreipia dėmesį į kai kuriuos statusnius kalnus. Jis juokaudamas aiškina, kad turistinių autobusų stabdžiai tikrinami kas trisdešimt dienų ir, kad jo vairuojamam autobusui

šiandien yra paskutinė prieš patikrinimą diena. Keleiviai nuogastauja, kad gali būti netvarka su stabdžiais, bet vairuotojas nuramina, prižadėdamas laimingai nuo kalno nusileisti. Ir vėl mūsų autobusas, tai pakildamas į kalną, tai leisdamasis į pakalnę — nardo mies- to gatvėmis. Mums belieka žiūrėti pro langus ir stebėti kintančią panoramą.

Autobusas lėtai slinko per Oakland tiltą, San Francisco Oakland Bay Bridge. Tiltas per įlanką į Oaklandą baigtas statyti 1936 m. Jis yra 13,6 km (8,5 mylių) ilgio ir ligi šiol ilgiausias pasaulyje.

Kitas Aukso Vartų tiltas — Golden Gate Bridge — yra pastatytas per Aukso Vartų sąsiaurį. Šitie du tiltai jungia miestą su rytine aplinka, vadinama “Raudonmedžio imperija”. Pro tiltų apacią lengvai gali praplaukti didžiausi vandenyno laivai. Auksiniai Vartai — siauras ir Ramųjį vandenyną išėjimas.

Vienas gražiausių inžinerijos kūrybos sričių, yra tiltų statyba. Tiltė yra grožio, didybės. Jis tarnauja žmoneis, jungdamas dviejų krantų gyvenimus. Tiltas yra simbolis jungimo tautų ir žmonių, kuriuos skiria gamtos kliūtys. Tai kelias, kuriuo keliaujame iš kasdienybės pasitikti vilties. Gerai, kai gali keliauti tokiu tiltu... Ir kai pažvelgi į šią monumentalią kūrybą, pajunti pagarbą kūrėjams jų darbui ir jų talentui.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIEBRAŠTI “NAUJIENAS”

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĘ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŲNAS

AKIV, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLAS LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima liguos pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR KLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5 val. trečiadieniais
ir šeštadieniais pagal susitarimą.

Rez.: GI 8-0878

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu,
skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŲNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 WEST 71st ST.
Tel.: 776-3717
Neatsiliepiu — skambinti
846-3900
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečdieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ liguos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima liguos pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban.
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8, Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

RANGE FIRE IS WILDFIRE

PENSININKŲ IŠVYKOS

SAN JOSE. — Balandžio mėn. dalyvavau trijose pensininkų ekskursijose.

Villa Montalvo

James D. Phelan 1897—1902 m. buvęs San Francisco meru, o nuo 1915 iki 1921 m. — JAV senatorium, ant 175 akrų žemės Saratogėje, apie 10 mylių nuo San Jose, 1912 m. pasistatė Vidurinio pajūrio stiliaus 19 kambarių rūmus. Pastatas priklaikintas atkalnei ir jo statyba tais laikais kaštavusi 60,000 dol. Pastato fronte platus laiptai į privažiavimą ir aikštę, o aikštėje, be kita ko, keletas puikių keistų ir nematytų medžių. Kitoje pastato pusėje keletas raudonmedžių, kurių vienas trimis viršūnėmis, o kitas — penkiomis. Iš viso, vilos augmeniją glėbja ir prižiūri apskrities parkų žinyba.

GRADINSKAS

GRUNDIG
RADIJAS
TIK \$9.95

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PRIGOMIS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KALNA
R. S. ERNANDES
2047 W. 67th Pl. WAikbrook 5-8062

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liudėsio valandom
gražiausios geles ir vaikams antkapų
papuošimui ir sezonines
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIOJEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir
sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telefonai: HEmlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to drown all embers,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smokes dead end.

Please! Only you can
prevent forest fires

Vilos viename šone didžiulė veranda, lyg nemaža salė. Pirmojo aukšto trys didžiuliai kambariai skirti meno parodai: rankdarbiams paveikslams (lyg stiklu dengtiems) fotografijoms ir kt. Paveikslų nemažai ir ne įspūdingi. Ketvirtame kambario didžiulė biblioteka. Į kitas patalpas ekskursantai neįleidžiami.

Salia pagrindinio pastato yra teatras ar amfiteatras. Abejuose pastatuose vyksta dailės, skulptūros ir kt. studijos, o taip pat ir svečių (univ. dėstytojų) paskaitos. Studijomis ir paskaitomis rūpinasi Montalvo draugai.

Keletas pensininkų bandė paeiti takais į kalnus, bet radę užrašą, kad iki tokios vietos 2 mylios, o iki kitos — 4 mylios, grįžome atgal, nes laikas neleidžia ilgai gaišti. Iš viso pasidžiaugėme tik tyru oru, raudonmedžių miško ir žiedų kvapais.

Nekilnojamo turto kainos

Iš Montalvo važiuojame į Saratogos miestuką užkasti. Nekilnojamo turto parodavėjų languose mačiau šiuos skelbimus: sklypas 45,000, 3 miegamieji 42,500, 5 mieg. 115,000, 12 kambarių, iš kurių 5 mieg. su 3.5 akro žemės 317,000, 3 mieg. 225,000, 1.8 akro žemės su 4 mieg. 92,500. Bendrai, kainos "aukštos". Kai mynų aiškinimu, Saratogos atkalnėse gyvena laisvų profesijų ir pasiturį žmonės.

Vasara parkas

Užkandę Saratogos valgykloje, vyko Los Gatos apylinkėse esančio parko pamatyti. Šis parkas išsiskiria iš kitų ne medžių gausa ar jų įvairumu, bet didoku (gal per 20 akrų) ežeru — tvenkiniu, kuriame išnuomojami laiveliai pasivažinėti, o taip pat leidžiama naudotis savais laiveliais. Pataikėm atvažiuoti Velykų atostogų metu, tad vaikų ir jaunimo šimtai, o taip pat ir laivelų: įvairaus dydžio guminių, baidarių, irklinių ir burinių. Motorinių laivelų, rodos, neleidžiama. Pasidžiaugę parku, ežeru ir krikštaujantiu jaunimu, vyko namo.

B.A.R.T. (Bay Area Rapid Transit)

Antroji šio mėn. pensininkų ekskursija vyko pamatyti elektrinio tarpmiestinio geležinkelio, dabar pravešto San Francisco įlankos rytiniu pakraščiu.

Iki pirmosios to geležinkelio stoties pietuose t. y. iki Fremonto važiuojame autobusu, o nuo Fremonto iki Richmondo naujuoju geležinkeliu. Tame ruože iš viso 18 stočių ir kiekvienoje traukinyje sustoja. Atstumas apie 35 mylios. Nuvažiuojame per 45 min. Kiek toji kelionė kaštavo, tai tik Saliamonas galėtų pasakyti, nes mes turėjome iš kalno paimtus skirtingus (pensininkų) bilietus, o neišėjus iš stoties, bet tik perėjus į priešingon pusę einantį traikinį, mano išmanyman, galima visą dieną važinėti. Ir mūsų kelionė "oficialiai" tebuvo užskaityta į penktąją nuo pradžios stočių, nes joje, grįždami iš galinės (18-tos) stoties, išlipome. Vadinasi, didesniąją kelio dalį pravažiavome "nemokamai". (apie 120 senių).

Kelionė darė miela įspūdį, nes didesnioji kelio dalis iškelta ("tiltais"), tad plačią apylinkę galima pamatyti. Be to, tarp bėgių nėra "plyšių" ir nėra to dunkėjimo kaip eiliniu geležinkeliu važiuojant. Šio geležinkelio bėgiai kurioviu būdu suvirstinti, tad gaunasi ištisas vienas bėgis nuo pirmos iki paskutinės stoties. Malonu dar ir tai, kad vagonai nauji, gražūs, kilimais iškloti dideliais langais ir patogiomis minkštomis kėdėmis. Tiesa, pirkinių maišams ar kėlinių cėmėdams pasidėti lentynų nėra. Traukinys iš 6-7 vagonų. Kiekviename vagonė 72 sėdimos vietos. Vagonų durys pusinės — suglaudžiamos. Stotyse duris atidaro ir uždaro mašinistas automatiškai, visas iškart.

D. J. J. per didesnius miestus šis geležinkelis praveistas požemiu, kad netektų didelių pastatų griauti ar gatves užstatyti. Nuo Mac Arthur stoties kita šaka siekia Concord vietovę. Iki rudens tikimasi užbaigti šio geležinkelio požeminę dalį skersai S. Fr. įlankos ir pasiekti San Francisco miestą, sujungiant su jau veikiančia to geležinkelio dalimi Daly City — San Francisco.

Vienu žodžiu, tai milžiniškas projektas, reikalaujantis nepaprastai didelių sumų. Ne veltui, veik kas trečią dieną Bart prisimenamas TV žiniuose, kad tiek ir tiek milijonų trūksta (statybai ar eksploatacijai, kas ten besuvalkys).

Iš viso, Bart sistema norima padėti darbininkams ir tarnautojams pasiekti darbotvietes, paliekančius automobilius namuose ar Bart stočių aikštėse ir tuo pačiu sumažinti miestų centruose priemonių kamštį ir oro teršimą. Neabejoju, kad prie Bart sistemos netolimoje ateityje bus prijungtos ir S. Francisco įlankos vakarų vietovės su galiniu San Jose miestu.

Plastikos gaminių įmonė

Trečioji ekskursija vyko į Berkeley (apie 55 mil. nuo San Jose), apsilankyti įmonėje, kurioje iš plastikos gaminama daug naudingų dalykų.

Automatic Plastic Molding įmonė yra 830 Bancroft Way, ryškiai iš lauko nudažyta, o viduje pilna įvairiausių sunkių mašinų iki 200 tonų pajėgumo ir keletas presų 50-100 tonų, bei įvairiausių pagalbinių mašinų ir įrengimų. Tiesa, įmonės pastatas nedidelis ir dirba tik 75-80 darbininkų trimis pamainomis, bet kaikurios mašinos, dirba visas septynias savaitės dienas. Darbininkai išmokti mašinų gerai valdyti esą reikalinga dviejų mėn. su papildomu teoretiniu kursu.

Įeinant į įmonę, kas ne akiniuoti, buvome aprūpinti plastikos akiniais, kuriuos turėjome gražinti — išeidami. Lankymosi metu matėm gaminant šampūno buteliams kamščius, spec. pakirties dubenėlius, sraigtus, statybiniams šalmus ir kt. Čia gaminama daug dalykelių elektros, elektronikos ir kompiuterių įmonėms. Plastikos gaminiai apyvartoje esą jau virš 30 metų.

Iš Berkeley važiuojame į seną Pleasanton miestuką užkasti. Pakely teko atkalnėje pamatyti puikų, baltą, didžiulį (lyg pilį) viešbutį ir pravažiuoti ilgoju tuneliu. Pleasanton miestuke nieko įdomaus, tik keletas pereito šimtmečio statybos plytų pastatų ir "sūrios" restorano kainos.

S. Šurkus

ROCKFORD, ILL.

Pensininkų pusryčiai

Rockfordo lietuviai pensionieriai nusprendė susijungti į krūvą, nes liuoslaikį praleisti, sunaudoti tą gražų laiką linksmiau būdyje su lietuviais, tarpe savųjų. Svetimtaučiai jau kviečia pas save dalyvauti su jais, bet lietuviai myli arčiau su savais turėti subuvimus, išvažiavimus į žymesnes vietas, aplankyti,

PRANČIŠKA BRAZAUSKIENE

Pagal tėvus Babilūtė

Gyv. 3914 W. 65th St.

Mirė 1974 m. gegužės 7 dieną, 4:30 val. ryto, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Gaurės parapijoje, Sūribaičių kaime. Paliko nuhiūdę vyras Vaclovas, dukterė Marijona ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Lietuvoje liko brolio vaikai. Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St. Ketvirtadienį, gegužės 9 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Pranciškos Brazauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį palaukimą ir atsisveikinimą.

Nuhiūdę lieka:

Vyras, dukterė, giminės.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Viešpaties mylimasis gyvena prie jo su patikėjimu (saugiai). Viešpats jį apdengs visą dieną". — 5 Mozės 32:12.

Taip saugojami yra tik pasišventusieji ir ištikimieji Dievo žmonės. Nemanome, kad Viešpats taip sergės tuos, kurie nesistengia pažinti Dievo valios ir daryti, kas jam patinka. Viešpats ypatingai rūpinasi tais, kurie seka Jėzų ir daro visa, ką gali, besistengdami pažinti ir vykdyti jo šventą valią. Tokie šiandien giria Viešpatį ir tokiems jis gausiai suteikia savo malonės. Šitie ištikimieji nebus Viešpaties apiešti net aštriausiose ištyrimuose. Jie pasiliks stiprūs Viešpatyje ir jo jėgos stiprybėje. Jie bus ištvėrtingi ir nepajudinami, ir visuomet uoliai dirbs Viešpaties darbą, žinodami, kad tinkamu laiku jiems bus suteiktas pažadėtasis atlyginimas.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

ALT Informacija

Valstybės Departamento
pareiškimas Lietuvos klausimu

Amerikos Lietuvių Tarybos Linden, N. J. skyriaus pirmininkas Vl. Tula į savo raštą gavo tokį Valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojo C. C. Laise pareiškimą: "Prezidentas Nixonas prašė mane atsakyti į Jūsų komentarus JAV politikos Baltijos valstybių ir Simo Kudirkos klausimu... JAV niekada nėra pripažinusios priverstinio Baltijos valstybių įjungimo, įvykdyto Sovietų Sąjungos. Mūsų pažiūros ir mūsų veiksmai derinasi su šia politine linija ir viešai patvirtinamos nuolat pripažįstant paskutiniųjų laisvų Baltijos valstybių vyriausybės diplomatinis ir konsularinius atstovus, o taip pat ir JAV oficialiuose vyriausybės pareigūnų raštuose bei įvairiuose viešuosiuose forumuose, kaip Jungtinės Tautos.

Mes esame įsitikinę, kad mūsų pastangos pagerinti Rytų Vakarų santykius ir pasiekti pastovumo Europoje bus naudingas Baltijos valstybėms. Aš noriu jus patikinti, kad šios pastangos neįjungia jokių pakeitimų mūsų politikoje nepažinti priverstinio Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir mūsų paramos visų tautų savę apsisprendimo teisei.

JAV vyriausybė bandė kreiptis į Sovietų pareigūnus p. Kudirkos reikalui. Sovietai mūsų intervenciją atmetė kaip bandymą kištis į jų vidaus reikalus. Vėliau darytos vyriausybės pastangos padėti p. Kudirkai per Tarptautinį Raudonąjį

Kryžių taip pat nesėkmingos. Mes kiek tik galime rūpestingiau sekėme p. Kudirkos kalinimo aplinkybes. Mūsų informacijos rodo, kad jis dabar atlieka 8 metų bausmę, nuteistas už išdavimą, Permės darbo stovykloje, Vakarų Sibire. Jo motina apie jį nieko tiesioginių ar netiesioginių negirdėjo nuo pat 1973 m. rugsėjo mėn. Mes tiriamo pranešimus, kad p. Kudirkos motina yra gimusi JAV-se ir kad todėl nuosekliai ji gali būti laikoma Amerikos piliete. Jeigu būtų nustatyta, kad ji yra Amerikos pilietė ir kad Simas Kudirka, dėl savo motinos, gali taip pat reikalausti sau Amerikos pilietybės pripažinimo, aišku mes jį tai atkreipsime Sovietų vyriausybės dėmesį.

Mes manome, kad veiksmingiausia pagalba p. Kudirkai šiuo metu būtų suteikta privačių ir įvairių grupių veikimu, kas primintų Sovietų vyriausybės žmonėms, kad Amerikos žmonės yra nuolatiniams susidomėjimas Kudirkos likimu.

Pasirūšimai Amerikos Lietuvių Kongresui

Amerikos Lietuvių Centro valdyba gegužio 1 d. savo būstinėje Chicagoje turėjo posėdį, kurio metu daugiausia buvo svarstomi 8-to Amerikos lietuvių kongreso reikalai. Posėdį pravedė pirm. dr. K. Bobelis. Jis kongrese padaręs pranešimą apie ALTOs paskutinių 5 metų veiklą ir nurodys tolimesnės veiklos gaires. T. Blinstrubas, kun. A. Stašys dr. V. Šimaitis ir dr. K. Šidlauskas painformavo apie kongreso numatomas paskaitas Lietuvos laisvinimo reikalais. kun. A. Stašys pra-

RŪTA BOBELYTĖ

Chicago Lietuvos Moterų klubas, pasididžiudamas pristato 1974 m. Gintaro baliaus debutantę Rūtą Bobelytę, 17 m. amžiaus, dr. Kazio ir Dalios Bobelių dukrą. Rūta lanko Elgin akademiją, kurioje baigs 4 metų mokslą per 3 metus. Ji yra studentų Tarybos valdybos narė; dramos, teniso, tiklinio, prancūzų kalbos ir stidinetų klubų narė. Išrinkta mokyklos tradicinės šventės — Homecoming — princese ir yra ypatingai moksle pasižymėjusi Amerikos studentų dijos narė. Priklauso "Nerijos" jūrų skautėms; Gintarių kandidatė. Sporto klubo "Neris", Filia Lituanica ir tautinių šokių grupės narė. Birželio mėnesį baigs Chicago aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Toliau studijas tęs Denver universitete. Denver, Colorado, slėkdamas medicinos daktarės profesiją; yra gavusi fakulteto stipendiją pripažinimą už jos akademinį pasižymėjimą. Gintaro balius įvyks birželio mėn. 22 d. Conrad Hilton viešbutyje.

nešė, kad meninė programą išpildyti kviečiamas jungtinis Dainavos, Tėviškės ir Ziono par. choras. Kun. A. Stašys, L. Blinstrubianė ir banketo šeimininkė O. Gradinskienė apžiūrėjo Pick — Congress viešb. patalpas, kurios kongresui patogios. Kun. J. Prunskis painformavo, kad prieš kongresą bus išleista programos knyga, o vėliau — kongreso darbų knyga. Be sumintų posėdžių dar dalyvavo J. Skorubskas, pranešęs apie kongreso finansus, E. Vilimaitis, A. Pakalniškis, T. Kuzienė, E. Smilgis.

LAKSTINGALA

Lakstingala yra tankumynų mėgėja; jos pilkos spalvos ir didelės reikšmingos akys rodo, kad tai yra paunksmių gyventojas. Ji yra vieniša, slapukė, nesusi-deda su savo viengenciais; šakose ji mažai juda, tad ir pamatyti ją dar sunkiau. Dažniausiai tupi ji apatinėse šakose, bet mielai nusileidžia ant žemės ir ten bėgioja dideliais šuoliais, labai panašiai, kaip tat daro strazdas, ypač judasias strazdas arba giesmininkas.

Protarpiais, padariusi keliolika šuolių, lakstingala sustoja nuleistais sparnais ir pakelta aukštyn uodega, tarytum apgalvoja, kur jai vykti toliau, vėl keliolika šuolių ir t. t.

Labiausiai atpiksi ją ten, kur dėl paunksmių judojimo miško dirva yra neapaugusi žolėmis, užklotas sausais lapais ir puri, nes ten laikosi sliekai ir jaunosios vabzdžių stadijos

T. Ivanauskas
(iš "Lietuvos paukščiai")

HERODOTAS APIE SKITUS

Su karo dalykais yra štai kaip: skitas, pirmą kartą užmušęs žmogų, atsigeria jo krauju. Kiek priešų nužudė kovoje, tiek galvų nuneša pas karalių. Mat, tik atnešęs priešo galvą, jis gauna tam tikrą paimtojo grobio dalį. Galvai odą nulupa šitaip apipiauri na galvos odą aplinkui ties ausimis, ir oda, kratant galvą, pati nusimauna; paskui su jaučiu šonkauliu nuvalo nuo odos mėsos likučius, pats savo rankomis ją išdirba ir vartoja vietoj rankšluosčio, prikabinęs prie brizgilo to arklio, kuriuo jodinėja. Tomis odomis skitai labai didžiulioji. Kas turi daug tokių "rankšluosčių", tas laikomas labai narsiu vyru. Herodotas

Nyksta givūnijs

Švedų zoologas Kai Curry-Lindahl studijuodamas išnykusių gyvūnų rūšis rado, kad žmo-

nės vis labiau išnaikina ištisas gyvūnų rūšis. Per praėjusius tris šimtmečius visiškai išnyko 300 gyvūnų rūšių. Šiuo metu mažiau kaip 982 gyvūnų rūšims gresia visiškasis išnykimas. Curry-Lindahl pastebi, kad kiekvienos rūšies išnykimas yra didelis nuostolis tyrinėjimų mokslui.

Velnias apsidė

Phoenix mieste, Arizonoj, Theodore Nemeth, 46 metų amžiaus, sekmadienį pamaldų metu savo automobiliu perlaipus per didžiulias duris įvažiuojo į katalikų šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčią. Policijos areštuotas jis aiškino esąs velnio apsidėtas ir dėlto įvažiuojo į bažnyčią.

Nugabentas į apskrities ligoninę, jis perduotas psichiatrams daktarams.

Piktadariui užpuolus reikia šaukti "Fire!"

Populiarus Chicago Tribune bendradarbis Jack Mabley pataria plėšikui ar prievartautojui užpuolus nešaukti "Help, Help!", kadangi į tokį šauksmą čikagiečiai vengia reaguoti, bet reikia šaukti "Fire, Fire!" (Ugnis, gaisras!). Kadangi kiekvienam labiausiai rūpi savo namas, kiekvienas bėga žiūrėti kas šaukia ir kur tas gaisras.

Kitas nuo smurtininkų, atsiginti priemones Mabley siūlo nešioti ant sprando užsidėjus reteležį su švilpuku, kurį bėdos atvejais smarkiau papūtus garsas girdimas per du blokus.

Savisauga švilpuko pagalba ("Operation Whistle Stop") pradedama plačiai vartoti ir su gerais rezultatais. Pavyzdžiui "Whistle Stop" pradėjus praktikuoti Hyde Park — Kenwood apylinkėje moterų rankinukų grobystas sumažėjęs 41 nuovšimtį ir automobilių vagysčių sumažėję 37 nuosimčiai. Edgewater apylinkėje, pagarsėjusios visų rūšių piktadarystėmis, vagių pagrobų rankinukų, jo savininkė pradėjo pūsti švilpuką ir penki kiti tuo pačiu momentu pradėjo pūsti savo švilpukus, ir net keturi ėmė vytis plėšiką, kurį sugavo.

Ateina sojos gadinė

Maisto produktams visą laiką brangstant, proteinais užaugę mėsų turtingesnės sojos pupelės vis labiau pradedamos ir didžiojoje spaudoje atsiminti. Pavyzdžiui Fran Zell straipsnyje "Soy moves in the market" rašo, kad Chicago Tribune štai nariai sojos produktus iš-

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGA RASTINĖS TARNAU-TOJA. Mutual Federal Sav. & Loan B-vė., 2212 W. Cermak Rd. Tel. 847-7747.

bandė ir rekomenduoja. Chicago krautuvėse jau galima gauti iš sojos ar su soja gamintus valgius, jų tarpe "hamburgerius", spaghetti ir kt. sutaisytus po 4 uncijas pokeliuose su instrukcijomis. Nurodo Jewel maisto krautuves, kur be kitų su soja patiekalų būvę ragauti "Park Burger Plus", "Red Skillet Brand's TVP Dinners", Macaroni & Cheese su TVP Chunks, ir Malt-o-Meal Company spiginti ir pasūdyti sojos riešutai.

Iš sojos gaminti TVP (Textured Vegetable Proteins) turi 50 nuosimčių proteinų, jokio cholesterolo ir labai mažai riebalų.

TRUMPAI

— Akt. Stasė Klejaitė skaitys Lazdynų Pelėdos apsakymą "Motulė paviliojo" Pelkių Žiburėlio literatūrinėje valandėlėje per Margučio radijo šį ketvirtadienį, gegužio 9 dieną 7—8 v. vak. Valandėlė skiriama Motinės Dienai paminėti.

— Albinas Rudinskas, Rochester, Mich., ilgametis Naujienų darbuotojas, išreiškė pasigėrėjimą, kad jubiliejiniais metais yra vis minimi aprašymais ir nuotraukomis Naujienų kūrėjai, kurie yra geras pavyzdys šiems laikams. Jis užgyrė dabartinės administracijos bei Vajaus komisijos pastangas ir norą jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. Ta proga jis atsiuntė vajui penkinę.

— Aleksas Kinka, Rockford, Ill., pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė vajui 3 dol. Vajaus komisija nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir už sveikinimus bei gerus linkėjimus jubiliejinį metų progą švenčiant 60 m. sukaktį.

— Adv. Val. J. Bylaitis ir Joseph P. Buell atidarė teisinį reikalų patarnavimo raštinę, 2458 W. 69 St. Tel. 476-5800.

— Patricia A. Latožaitė iš Palos Heights yra Chicago Christian aukšt. mokyklos garbės mokiniių sąrašuose.

— Susan L. Kristinaitė iš St. John Lutheran mokyklos laimėjo 1-mą vietą ir Heritage banko 15 dol. premiją už mešnišką plakatą 3 ir 4-to skyriaus grupėje.

— Lietuvių Tautinės Kapinės Kapų Puošimo Dieną minės sekmadienį, gegužio 26 d. Programa prasidės lygiai 11 val. ryto.

— Balso didžiausias narių skaičiumi skyrus — Chicago 5-tasis (Marquette Parko) — sekmadienį turėjo susirinkimą, kuris išklausęs pranešimų ir aptaręs vajaus reikalus, išrinko naują skyriaus valdybą: J. Macreivių, A. Karevių, J. Sasnauską, V. Kregždį, K. Repšį ir G. Giedraitį. Kontrolės komisijon išrinkti: S. Trinka, A. Stančius ir G. Mališauskas. Susirinkime Chicago Medžiotų ir Meškeriotų klubas įteikė 30 dol. auką.

— Dariaus ir Girėno spektaklis įvyks š. m. gegužės mėn. 12 d. 3 val. po pietų Jaunimo centro salėje. Muziko Dariaus Lapinsko sceninis pastatymas. Pastatyme dalyvauja aktorius Liucijus Alenskas, mezzo sopranas Elena Blandytė, tenoras Leonas Baltrus, Jaunimo centro choras, muziko Fausto Strolis vedamas, Chicago lietuvių oro skautų pagamintas "Lituanicos" lėktuvo modelis. Bilietai platnamo Marginiuose, 2511 West 69th Street. Visi kviečiami atsilankyti. Spektaklį rengia Amerikos Lietuvių Aero klubas. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL-POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.
DVIEJU MIEGAMU BUNGALOW geras užlaikytas, prie pat Marquette Parko.

NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

GAGE PARK — BRICK 2 FLAT, 6 rooms each. Garage. By owner. 279-9459.

Daugelis lietuvių turi motelių ir vasarvietes. Paimose Amerikos valstijose. St. Petersburg Beach, Fla., Frank ir Stella Macėnai turi Baltic Apartments motelius, o Tony ir Elena Baciai vadovauja Miramar moteliams. Juno Beach apylinkėje yra garsūs V. Tomkaus moteliai ir vasarvietės. Joje telkiasi daugelis atvykstančių į Floridą. Dauguma keliautojų bei vasarotojų apsisotja savų tautiečių viešbučiuose bei moteliuose.

♦ Dr. Antanas J. Gustainis - Gussen yra parašęs 3 knygas.
1) Dantys, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Ji turi 199 psl., gausiai iliustruota paveikslais ir reikalų patarnavimo raštinę, 2458 W. 69 St. Tel. 476-5800.
2) Atostogos vakarinėse valstybėse. Įdomūs ir naudingi aprašymai apie vietas ir žmones. Kaina 1 dol.
3) Aukšta kultūra — žiaurūs žmonės. Humanisto dr. A. J. Gustainio pažiūros į laiką bei žmones. Kainuoja 1.50 dol. Visos šios knygos yra gaunamos Naujienose. Taip pat ruošiamasi spausdinti dr. A. J. Gusseno atsiminimų knyga "Darbai ir Mintys". (Pr.)

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapollis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

"NAUJENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BICIULIS

LAIMINGAI GYVENTI
MODERNUS 3 BUTU 19 metų mūras, kaip naujas ir 2 auto garažas. Prie vienuolyno. \$39,900.
1 1/2 AUKSTO MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Įrengtas sausas beismantas. Arti vienuolyno. \$30,000.
DIDELIS OCTAGON 6 kambarių mūras ir 3 kambariai beismantas. Platus lotas. Garažas. Arti ofiso. \$22,000.
DIDELIS modernus 6 kambarių namas ir 3 kambariai beismantas. 2 auto garažas, apie 50' lotas. Pažiūrėkit. \$19,500.

2 BUTU MŪRAS ir 2 auto garažas. Modernios virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra. arti Paramos. \$28,900.
KOKS PIRKINYS! Naujo stiliaus 4 butu mūras pajamoms. Našle atduoda už \$47,000. Arti parko.
1 1/2 AUKSTO apie 20 metų mūras. 2 butai, įrengtas beismantas, platus lotas, garažas, arti miesto. \$26,900.
KOLONISTŲ ponškas 2 aukštų mūras. 7 dideli kambariai, įrengtas beismantas. Centrinis šildymas ir vėsinimas. 2 auto garažas. Arti Kedzie ir parko. \$39,500.

V. ALDIS
REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVATŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE D. AGYS
FIRESTONE REALTY —
Tel. 555-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namy Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Tief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

"NAUJENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BICIULIS